

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ

ПРЕДЛОГ
НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ
НА ЗАКОНОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА СООБРАЌАЈОТ НА ПАТИШТАТА

Скопје, септември 2009 година

В О В Е Д

I. ОЦЕНА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДИ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Материјата на безбедноста на сообраќајот на патиштата нормативно-правно е уредена со Законот за безбедност на сообраќајот на патиштата („Службен весник на РМ“ бр.54/2007, 86/2008, 98/2008 и 64/2009), каде се уредени правилата на сообраќајот на патиштата; системот на сообраќајните знаци и опрема; должностите во случај на сообраќајна незгода; условите за стекнување право на управување со возила; оспособувањето на кандидатите за возачи, полагање на испит за возачи и проверка на оспособеноста на возачите; посебните мерки на безбедност; организацијата и задачите на советите за безбедност на сообраќајот на патиштата, како и прекршочните санкции и прекршочната постапка што се води по прекршоците во областа на сообраќајот на патиштата.

Една од причините поради која се предлага изменување и дополнување на законот е потребата од негово натамошно допрецизирање и континуирано подобрување, со цел зголемување на степенот на безбедност - како императив во областа на безбедноста на сообраќајот на патиштата.

Безбедноста на сообраќајот на патиштата претставува една од основните надлежности на Министерството за внатрешни работи, кое во процесот на практична имплементација на предметниот закон ја воочи потребата од модификација на одделни одредби, со цел нивно усогласување со одредени закони донесени во периодот по влегувањето во сила на Законот за безбедност на сообраќајот на патиштата, како и подобрување на одредени решенија согласно укажувања на други министерства кои се јавуваат како носители на конкретни активности во областа на безбедноста на сообраќајот на патиштата.

Министерството за внатрешни работи како орган на државната управа надлежен, меѓу другото и за спроведување на прописите односно преземање мерки кои се однесуваат на безбедноста на сообраќајот на патиштата, по извршената анализа на досегашното практично имплементирање на наведениот закон, а имајќи предвид дека со одредбите од постојниот закон одделни прашања се недоволно или нецелосно регулирани, ја утврди потребата од нивно регулирање односно допрецизирање, што ќе придонесе за соодветна практична имплементација на истите.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА НА ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН

Предлогот на закон за изменување и дополнување на Законот за безбедност на сообраќајот на патиштата се заснова врз истите начела врз кои е заснован Законот за безбедност на сообраќајот на патиштата.

Предлогот на закон за изменување и дополнување на Законот за безбедност на сообраќајот на патиштата содржи решенија и содржинско односно термиолошко-техничко допрецизирање на одредени одредби во функција на нивна соодветна практична имплементација, како и соодветни измени и дополнувања во делот на прекршочните одредби што се однесуваат на правните лица односно одговорните лица во правните лица, со цел заострување на казнената политика за посочените субјекти кога истите се јавуваат како учесници во сообраќајот на патиштата.

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Предлогот на законот не предизвикува финансиски импликации врз Буџетот на Република Македонија.

IV. ПРОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ И НАЧИНОТ НА НИВНОТО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, КАКО И ПОДАТОЦИ ЗА ТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

За спроведување на предложениот закон не се потребни дополнителни финансиски средства од Буџетот на Република Македонија.

Спроведувањето на законот повлекува материјални обврски за друштвата за осигурување, заради обврската за задолжително издавање на Европскиот извештај за сообраќајна незгода на сопственикот на возилото со кој склучува договор за задолжително осигурување (полиса), за чие непочитување предложениот закон предвидува соодветни глоби.

ПРЕДЛОГ
НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА
БЕЗБЕДНОСТ НА СООБРАЌАЈОТ НА ПАТИШТАТА

Член 1

(1) Во Законот за безбедност на сообраќајот на патиштата („Службен весник на Република Македонија“ бр.54/07, 86/08, 98/08 и 64/09), во член 26 став (6) бројот „4“ се заменува со бројот „5“.

Член 2

Во член 31 став (5) бројот „50“ се заменува со бројот „45“.

Член 3

Во член 40 став (8) бројот „3“ се менува со бројот „4“.

Член 4

Во член 66 по зборот „Возачот“ односно „возачот“ се додаваат зборовите „односно сопственикот на возилото“.

Член 5

Во член 98 став (1) по зборот „шлем“ се додаваат зборовите „на главата“.

Член 6

Во член 225 по ставот (3) се додаваат три нови ставови (4), (5) и (6), кои гласат:

„(4) Друштвото за осигурување при склучување на договор за задолжително осигурување (полиса) е должно на сопственикот на возило да му издаде Европски извештај за сообраќајна незгода согласно моделот на извештај издаден од Европскиот Комитет за осигурување.

(5) Глоба во износ од 1.350 до 2.350 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на друштвото за осигурување кое постапува спротивно на одредбите од ставот (4) на овој член.

(6) За прекршокот од ставот (4) на овој член глоба во износ од 650 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во друштвото за осигурување.“

Ставот (4) станува став (7).

Член 7

Во член 231 став (6) бројот „300“ се заменува со бројот „400“.

Член 8

Во член 234 став (7) зборовите „0,99 г/кг“ се заменуваат со зборовите „1,00 г/кг“.

По ставот (9) се додава нов став (10) кој гласи:

„(10) Глоба во износ од 200 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на возач кој постапува спротивно на одредбата од став (3) на овој член, кај кој ќе се утврди содржина на алкохол во крвта од 0,10 г/кг до 0,50 г/кг. Покрај утврдениот износ на глоба, на возачот ќе му се изрече и прекршочна санкција забрана за управување со моторно возило од 3 месеци, под услови и начин утврдени со закон.“

По ставот (10) се додава нов став (11), кој гласи:

„(11) Глоба во износ од 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на возач кој постапува спротивно на одредбите од ставовите (1), (2) и (3) на овој член, каде при утврдување на присуство на алкохол во организмот одбие да биде алкотестиран со соодветно средство или апарат за мерење на алкохолизираноста (алкомер). Покрај утврдениот износ на глоба, на возачот ќе му се изрече и прекршочна санкција забрана за управување со моторно возило од 12 месеци, под услови и начин утврдени со закон.“

Член 9

Во член 237 по ставот (3) се додава нов став (4) кој гласи:

„(4) Глоба во износ од 200 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на лицето кој постапува спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член.“

Член 10

Во член 244 ставот (5) се менува и гласи:

„(5) Оспособување на кандидати за возачи согласно со наставната програма од ставот (3) алинеја 3 на овој член врши Црвениот крст на Република Македонија или здравствена установа овластена од Министерството за здравство, за што издава потврда за оспособеност за укажување на прва помош.“

По ставот (6) се додава нов став (7) кој гласи:

„(7) За добивање на овластувањето согласно ставот (5) на овој член, Црвениот крст на Република Македонија односно здравствената установа задолжително треба да ги исполнува условите за работа во однос на:

- соодветни простории и материјално-технички капацитети;
- соодветен стручен кадар и
- соодветна опрема за вршење на работите за оспособување на кандидати за возачи за укажување на прва помош.“

Ставовите (7) и (8) стануваат ставови (8) и (9).

Член 11

Во член 248 став (1) алинејата 3 се брише.

Член 12

Во член 369 став (6) зборовите „односно ако во рокот од наредните 30 дена не ја донесе возачката книшка за регистрирање на негативните бодови,“ се бришат.

Член 13

Во членот 370 ставот (1) се менува и гласи:

„(1) Ако сторителот на прекршоците од членовите: 3 став (3); 6 став (4); 7 став (4); 8 ставови (3) и (4); 11 став (5); 12 став (7) ; 13 став (7), 17 ставови (5), (6) и (7); 18 став (2); 19 став (5); 20 став (7); 21 ставови (6) и (8); 25 став (4); 31 став (5); 33 ставови (5) и (6); 38 ставови (5) и (8); 40 став (5); 42 став (7); 44 став (5); 50 став (5); 51 став (3); 52 став (4); 55 став (3); 57 став (2); 58 став (3); 59 став (2); 66 ставови (3) и (4); 75 став (3); 77 став (3); 81 став (3); 127 став (4); 130 став (2); 131 став (2); 132 став (2); 133 став (4); 136 став (3); 137 став (6); 141 став (2); 143 став (7); 144 ставови (7), (9) и (10); 145 став (2); 146 став (3); 147 ставови (5) и (7); 148 ставови (7) и (8); 149 ставови (3) и (4); 155 став (3); 156 став (6); 157 став (5); 169 став (5); 172 став (5); 173 став (2); 180 став (9); 181 став (4); 184 став (5); 186 став (6); 187 став (5); 197 став (5); 198 став (4); 201 став (3); 206 став (3); 217 став (7); 218 став (4); 221 ставови (4) и (5); 222 став (3); 223 став (4); 224 ставови (4) и (5); 225 став (5); 227 став (6); 230 став (7); 231 став (6); 232 став (4); 233 став (5); 234 став (6), (7), (8) и (9); 235 став (7); 236 став (3); 237 став (4); 238 став (2); 239 став (2); 240 став (5); 244 став (8); 251 став (7); 253 став (4); 256 ставови (4) и (5); 257 став (9); 291 став (3); 298 став (5); 302 став (10); 303 став (8); 306 став (2); 311 став (4); 313 ставови (8) и

(9); 314 ставови (15) и (16); 315 став (7); 316 став (6); 317 став (5); 319 ставови (7) и (8); 380 став (5); 383 став (4); 384 став (5); 386 ставови (3) и (4); 389 ставови (3) и (4); 390 ставови (5) и (6); 392 став (4); 394 став (2) и 395 став (3) на овој закон, го признае сторениот прекршок согласно одредбите на овој закон или ако униформираниот полициски службеник го утврди лично или со употреба на соодветни технички средства и направи пропишани согласно закон, ќе му издаде на сторителот платен налог заради наплата на глобата предвидена за прекршокот.“

Член 14

Членот 374 се менува и гласи:

„Кога униформираниот полициски службеник ќе утврди дека е сторен прекршок од членовите: 7 ставови (2) и (3); 8 став (2); 11 ставови (3) и (4); 12 ставови (5) (6) и (8); 13 ставови (5) и (6); 14 ставови (2) и (3); 15 ставови (3) и (4); 17 став (4); 20 ставови (5), (6) и (8), 40 ставови (4) и (6); 50 став (4); 77 став (2); 79 ставови (4) и (5); 81 став (2); 103 ставови (4) и (5); 144 став (6); 147 ставови (4) и (6); 148 став (6); 149 став (2); 150 ставови (5) и (6); 156 ставови (4) и (5); 157 ставови (3) и (4); 160 ставови (4) и (5); 161 ставови (4) и (5); 165 ставови (3) и (4); 166 ставови (3) и (4); 168 ставови (3) и (4); 169 ставови (3) и (4); 172 ставови (3) и (4); 175 ставови (5) и (6); 176 ставови (2) и (3); 179 ставови (4) и (5); 180 ставови (7) и (8); 181 ставови (2) и (3); 184 ставови (3) и (4); 185 ставови (6) и (7); 186 ставови (4) и (5); 187 ставови (3) и (4); 194 ставови (4) и (5); 196 ставови (3) и (4); 197 ставови (3) и (4); 198 ставови (2) и (3); 201 став (2); 208 ставови (4) и (5); 210 ставови (3) и (4); 211 ставови (3) и (4); 212 ставови (2) и (3); 215 ставови (4) и (5); 216 ставови (2) и (3); 217 ставови (4), (5) и (6); 223 став (3); 230 ставови (5) и (6); 231 ставови (4) и (5); 232 ставови (2) и (3); 233 ставови (3) и (4); 234 ставови (4) и (5); 242 ставови (2) и (3); 244 став (7); 251 став (6); 252 ставови (2) и (3); 253 ставови (3) и (4); 255 ставови (4) и (5); 256 став (3); 257 ставови (5), (6), (7); и (8); 259 ставови (3) и (4); 300 ставови (2) и (6); 301 ставови (4) и (5); 302 ставови (8) и (9); 303 ставови (6) и (7); 304 ставови (4) и (5); 311 ставови (2) и (3); 313 став (7); 314 став (14); 315 ставови (5) и (6); 317 ставови (3) и (4); 383 став (3); 384 став (4); 386 став (2); 389 став (2) и 390 став (4) на овој закон, ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка до надлежниот суд.“

Член 15

Во член 386 став (4) бројот „300“ се заменува со бројот „500“.

Член 16

Во член 416 во алинејата 1 процентот „3%“ се заменува со процентот „1,5%“.

Во алинејата 2 процентот „2%“ се заменува со процентот „1%“.

Член 17

Во член 424 по алинејата 1 се додава нова алинеја 2 која гласи:

„- просторните и материјално техничките критериуми, како и критериумите во однос на кадарот и опремата што треба да ги исполнуваат правните лица кои вршат оспособување на кандидати за возачи за укажување на прва помош;“

Член 18

Во членовите 7 став (3); 11 став (4); 12 став (6); 13 став (6); 14 став (3); 20 став (6); 81 став (3); 147 став (6); 150 став (6); 156 став (5); 157 став 4; 175 став (6); 180 став (8); 194 став (5); 196 став (4); 210 став (4); 211 став (4); 212 став (3); 215 став (5); 216 став (3); 217 став (5); 230 став (6); 231 став (5); 232 став (3); 233 став (4); 234 став (5); 257 став (6); 302 став (9); 304 став (5) и 311 став (3) бројот „330“ се заменува со бројот „550“.

Член 19

Во членовите 12 став (7); 15 став (3); 20 став (7), 40 став (4); 79 став (4); 103 став (4); 160 став (4); 161 став (4); 165 став (3); 166 став (3); 168 став (3); 169 став (3); 172 став (3); 176 став (2); 179 став (4); 181 став (2); 184 став (3); 185 став (6); 186 став (4); 187 став (3); 197 став (3); 208 став (4); 242 став (2); 252 став (2); 253 став (3); 255 став (4); 257 став (7); 259 став (3); 300 став (6); 301 став (4); 303 став (6); 315 став (5) и 317 став (3) бројот „480“ се заменува со бројот „650“.

Член 20

Во членовите 12 став (8); 15 став (4); 17 став (4); 20 став (8), 40 став (6); 79 став (5); 103 став (5); 160 став (5); 161 став (5); 165 став (4); 166 став (4); 168 став (4); 169 став (4); 172 став (4); 176 став (3); 179 став (5); 181 став (3); 184 став (4); 185 став (7); 186 став (5); 187 став (4); 197 став (4); 198 став (3); 208 став (5); 242 став (3); 252 став (3); 253 став (4); 255 став (5); 257 став (8); 259 став (4); 300 став (7); 301 став (5); 303 став (7); 315 став (6) и 317 став (4) бројот „300“ се заменува со бројот „520“.

Член 21

Одредбата од членот 270 став (2) на овој закон ќе се применува од 1 јануари 2011 година.

Член 22

По истекот на три години од денот на примената на одредбата од членот 270 став (2), теоретскиот дел од возачкиот испит се полага писмено само на електронски начин.

Член 23

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а одредбата од членот 1 ставови (3), (4), (5) и (6) ќе се применува по истекот на пет години од денот на влегување во сила на овој закон.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

I. ОБЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНАТА НА ОДРЕДБИТЕ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОНОТ

Со Предлогот на закон за изменување и дополнување на Законот за безбедност на сообраќајот на патиштата се врши допрецизирање и усогласување на националното законодавство со прописи донесени по влегување во сила на Законот за безбедност на сообраќајот на патиштата, како и содржинско и техничко допрецизирање на одделни одредби со цел нивна соодветна практична имплементација.

Со одредбите на членовите 1 и 3 од предложениот закон се врши техничко ревидирање на одредбите на членовите 26 односно 40 од Законот за безбедност на сообраќајот на патиштата.

Во насока на соодветно следење на утврдената казнена политика во рамки на прекршочните одредби, со одредбата на членот 2 од предложениот закон се врши унифицирање на пристапот во однос на износот на глобата предвиден во членот 31 од Законот за безбедност на сообраќајот на патиштата, во кој се содржани правила за движење на возилата.

Со одредбата на членот 4 од предложениот закон се предвидува соодветна прекршочна санкција и за сопственикот на возило кое е запрено односно паркирано спротивно на одредбата од членот 66 од Законот за безбедност на сообраќајот на патиштата. Имено, ако се има предвид фактот дека се работи за запрени односно паркирани возила, а во интерес на соодветно применување на одредбите во однос на запирање и паркирање на возило, во услови на неможност за утврдување на идентитетот на возачот, се предвидува санкционирање на сопственикот на возилото.

Согласно извршените анализи на практичната имплементација на законот, со одредбата на членот 5 од предложениот закон се врши допрецизирање на одредбата на членот 98 од Законот за безбедност на сообраќајот на патиштата, со прецизно утврдување на обврската за задолжително носење на заштитен шлем на главата на возачот и лицата кои се превезуваат со мопеди, мотоцикли, трицикли и четирицикли, за време на возење на патот. Имено, возачите на наведените возила досегашната одредба ја имплементираа на неадекватен начин, носејќи го заштитниот шлем најчесто на рацките од управувачот, на подлактицата од раката, во багажниот простор и слично.

Со цел соодветна практична имплементација на одредбата од членот 225 од законот, покрај овозможувањето за користење на Европскиот извештај за сообраќајна незгода од страна на Националното биро за осигурување, со законот чие донесување се предлага е утврдена обврска за друштвата за осигурување при склучувањето на договор за задолжително осигурување (полиса) со сопственик на возило, задолжително да го издава Европскиот извештај за сообраќајна незгода согласно моделот на извештај издаден од Европскиот комитет за осигурување. Во овие рамки, за непочитувањето на предложената одредба, се предвидува соодветна глоба за друштвата за осигурување (член 6)

Како резултат на компаративните искуства во Европа, со предложениот закон се предвидува конкретно дефинирање на недозволените промили на алкохол во крвта кај сите учесници во патниот сообраќај, како и адекватно санкционирање на учесниците во сообраќајот кои постапуваат спротивно на посочените одредби. Со измените што се предлагаат се врши содржинско допрецизирање на одредбите што се однесуваат на управување на моторно возило под дејство на алкохол (член 8).

Со предложените решенија се врши соодветно санкционирање на одредни прекршоци за кои досега не е предвидена глоба (член 9) со предвидување соодветна прекршочна санкција и за лицата кои управуваат со работна машина, мотокултиватор, велоспиед со помошен мотор, мопед, лесен трицикл, трицикл, лесен четирицикл и четирицикл, доколку не ги исполнуваат условите предвидени во наведениот член. Во овие рамки, со одредбата на членот 7 се врши ревидирање на износот на глобата предвидена за возачот кој постапува спротивно на членот 231 во кој е утврден условот за управување со возила, при што имајќи ја предвид тежината на прекршокот, со предложеното решение се зголемува износот на глоба од постојните 300 на 400 евра во денарска противвредност.

Постапувајќи по укажување на Министерството за здравство, со предложениот закон се врши ревидирање на одредбата од членот 244, со цел прецизно определување на субјектите што можат да вршат оспособување на кандидати за возачи за укажување на прва помош. Имено, со одредбата на членот 10 на предложениот закон се предвидува оспособување на кандидати за возачи согласно со наставната програма од членот 244 став (3) алинеја 3 на овој член, да врши Црвениот крст на Република Македонија или здравствена установа овластена од Министерството за здравство, за што издава потврда за оспособеност за укажување на прва помош. Во овие рамки, во истиот член се

предлага решение согласно кое за добивање на наведеното овластување, Црвениот крст на Република Македонија односно здравствената установа задолжително да ги исполнува условите за работа во однос на соодветни простории и материјално-технички капацитети, соодветен стручен кадар и соодветна опрема за вршење на работите за оспособување на кандидати за возачи за укажување на прва помош. За таа цел, во членот 17 од предложениот закон се предвидува овластување за министерот за здравство во однос на донесување подзаконски акт за просторните и материјално техничките критериуми, како и критериумите во однос на кадарот и опремата што треба да ги исполнуваат правните лица кои вршат оспособување на кандидати за возачи за укажување на прва помош.

Имајќи ги предвид укажувањата од Здруженијата на автошколи и возачи-инструктори во Република Македонија, како и други субјекти кои имаат допирни точки со безбедноста на сообраќајот на патиштата, со членот 11 од предложениот закон се врши ревидирање на одредбата на членот 248 став 1 алинеја 3 во однос на условите што треба да ги исполни лицето за да биде стручен раководител во автошкола. Имено, со одредбата што се предлага се врши елиминирање на условот во однос на поседување важечка дозвола за инструктор за оние категории возила за кои во автошколата се оспособуваат кандидати за возачи, при изборот на лицето за стручен раководител на автошколата.

Со предложениот закон се врши ревидирање на прекршочните одредби во однос на глобата предвидена за правните лица и одговорните лица во правните лица. Имено, имајќи ја предвид досегашната имплементација на посочените одредби, во чии рамки се утврдија потешкотии во однос на постапката за порамнување преку платен налог, особено во однос на врачувањето на платниот налог на одговорното лице во правното лице, обезбедувањето на негов потпис и прием на платниот налог, прекршочните постапки што беа покренати од страна на Министерството за внатрешни работи како прекршочен орган, немаа конкретна реализација од наведените причини. Со начинот на кој се предлага ревидирањето на посочените одредби се очекува олеснување на постапката во која е предвидена одговорност за одговорното лице во правното лице, во насока на соодветно постапување по прекршоците предвидени за правното лице и одговорното лице во правното лице (членови 13, 14, 18, 19 и 20).

Имајќи ја предвид практичната имплементација на Законот за безбедност на сообраќајот на патиштата во делот на прекршочната постапка, а

конкретно во однос на начинот на постапување на униформираниот полициски службеник во рамки на мандатната постапка, со одредбата на членот 12 се врши содржинско допрецизирање на одредбата од членот 369 став 6, со што ќе се постигне доследна примена на одредбата од посочениот член.

Во членот 15 се врши ревидирање на износот на глобата предвидена за возачот кој постапува спротивно на одредбата од членот 386 став 1, со кој се забранува управување со моторно возило на возачот на кого му е запишана прекршочна санкција – забрана за управување со моторно возило во возачката дозвола, на возачот на кого му е одземена возачката дозвола привремено на самото место, за време на траењето на забраната односно за времето за кое возачката дозвола му е одземена. По извршената анализа, со оглед на тежината на прекршокот што се прави со непочитување на посочената одредба, постојниот износ од 300 евра во денарска противвредност се зголемува на 500 евра во денарска противвредност.

Со одредбата на членот 16 од предложениот закон, се врши ревидирање на одредбата на членот 416 од Законот за безбедност на сообраќајот на патиштата за финансирање на Републичкиот совет за безбедност на сообраќајот на патиштата, во насока на намалување на процентуалниот износ во финансирањето на Годишната програма на Републичкиот совет предвиден од средствата по основ на надоместок што се наплатува за технички преглед при регистрација на возилата од постојните 3% на 1,5%, односно намалување на процентуалниот износ од средствата што се наплатуваат за регистрација на моторни и приклучни возила од постојните 2% на 1%. Имено, со последните измени и дополнувања на Законот за безбедност на сообраќајот на патиштата (Закон за изменување и дополнување на Законот за безбедност на сообраќајот на патиштата - „Службен весник на Република Македонија“ број 64/09) двојно се зголеми процентот на основите според кои се врши финансирање на Годишната програма на Републичкиот совет за безбедност на сообраќајот на патиштата, во насока на зголемување на процентуалниот износ од претходно предвидените 1,5% на 3% од надоместокот што се наплатува за технички преглед при регистрација на возила, од претходно предвидените 1% на 2% од средствата што се наплатуваат за регистрација на моторни и приклучни возила, а за сметка на елиминирање на учеството на Буџетот на Република Македонија во финансирањето на Републичкиот совет за безбедност на сообраќајот на патиштата. По дополнително извршената анализа на предметната одредба, Министерството за внатрешни работи оцени дека е неопходно да се изврши соодветно

ревидирање на одредбата од членот 416 од Законот за безбедност на сообраќајот на патиштата, во насока на намалување на процентуалниот износ во финансирањето на Годишната програма на Републичкиот совет предвиден од надоместокот што се наплатува за технички преглед при регистрација на возила од постојните 3% на 1,5%, односно намалување на процентуалниот износ на средствата што се наплатуваат за регистрација на моторни и приклучни возила од постојните 2% на 1%. Решението што се предлага произлегува и од Заклучокот на Владата на Република Македонија донесен на Седумдесет и деветтата седница одржана на 23.06.2009 година.

Со одредбите на членовите 21 и 22 се предвидува одложна примена на членовите 270 став (2) на овој закон - од 1 јануари 2011 година, при што по истекот на три години од денот на примената на одредбата од членот 270 став (2), теоретскиот дел од возачкиот испит ќе се полага писмено само на електронски начин.

Завршната одредба на членот 23 на предложениот закон го предвидува влегувањето во сила на овој закон.

II. МЕЃУСЕБНАТА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Решенијата содржани во предложените одредби се меѓусебно поврзани и имаат за цел усогласување на Законот за безбедност на сообраќајот на патиштата, како и содржинско и техничко-терминолошко допрецизирање на одделни одредби заради нивна соодветна практична имплементација.

III. ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИТЕ РЕШЕНИЈА

Со усвојување на предложените решенија ќе се постигне дополнително прецизирање на одредбите од Законот за безбедност на сообраќајот на патиштата, односно соодветно содржинско и техничко-терминолошко подобрување во насока на нивна доследна и практична имплементација.

ИЗВОД
НА ОДРЕДБИ ОД ЗАКОНОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА СООБРАЌАЈОТ НА
ПАТИШТАТА ШТО СЕ МЕНУВААТ

Член 7

(1) Правните и физичките лица кои вработуваат возачи, се должни да се грижат возачите на нивните возила да ги исполнуваат пропишаните здравствени и други услови неопходни за безбедно управување со возилата.

(2) На правното лице кое постапува спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член, ќе му се изрече глоба во износ од 520 до 1.350 евра во денарска противвредност.

(3) За прекршокот од ставот (2) на овој член глоба во износ од 330 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

(4) Глоба во износ од 330 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичкото лице од ставот (1) на овој член кое постапува спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член.

Член 11

(1) Заради осигурување на безбеден и непречен сообраќај на јавните патишта, не е дозволено да се подигаат објекти, уреди или постројки или на било кој друг начин да се зафаќаат сообраќајните површини, да се садат садници или да се поставуваат предмети со кои се намалува прегледноста на патот и на железничката пруга со која се вкрстува патот во исто ниво, како и прегледноста на крстосницата или да се вршат какви било дејствија кои би можеле да го загрозуваат или попречуваат сообраќајот на јавниот пат или да го оштетуваат јавниот пат и објектите на истиот.

(2) На јавниот пат и на неговиот заштитен појас не е дозволено да се подигаат споменици, да се поставуваат рекламни паноа и табли, крајпатни и други спомен-знаци, рекламни табли, да се продаваат производи и слично, спротивно на условите и начинот пропишани со закон.

(3) На правното лице кое постапува спротивно на одредбите од ставовите (1) и (2) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 520 до 1.350 евра во денарска противвредност.

(4) За прекршокот од ставот (3) на овој член глоба во износ од 330 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

(5) Глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичко лице кое постапува спротивно на одредбите од ставовите (1) и (2) на овој член.

Член 12

(1) Правните лица надлежни за одржување на патот, се должни да се грижат и да преземаат соодветни мерки и активности што овозможуваат одвивање на безбеден и непречен сообраќај на патот.

(2) Делот од патот на кој настанале препреки што не можат веднаш да се отстранат или на кој се изведуваат работи, задолжително треба видливо да се обележи и од истиот да се пренасочуваат и обезбедуваат учесниците во сообраќајот.

(3) Делот од патот од ставот (2) на овој член се обележува со поставување соодветни знаци, а учесниците во сообраќајот се обезбедуваат со поставување на браници.

(4) Браниците од ставот (3) на овој член, задолжително треба да бидат обоени наизменично со црвена и бела боја и да бидат опремени со рефлексни стакла или прекриени со рефлектирачки предмети со соодветна боја, а ноќе или преку ден во случај на намалена видливост, на нив задолжително треба да бидат поставени и трепкачки светла во портокалова боја.

(5) На правното лице надлежно за одржување на патот кое постапува спротивно на одредбите од ставовите (2) и (3) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 520 до 1.350 евра во денарска противвредност.

(6) За прекршокот од ставот (5) на овој член, глоба во износ од 330 евра во денарска противвредност, ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

(7) На правното лице надлежно за одржување на патот кое постапува спротивно на одредбата од ставот (4) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 480 евра во денарска противвредност.

(8) За прекршокот од ставот (7) на овој член глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице надлежно за одржување на патот.

Член 13

(1) Правните и физичките лица кои заради работи на јавен пат или од други оправдани причини (одрони, лизгалишта, снежни наноси и слично), се принудени да организираат наизменично пропуштање на возила од спротивни насоки, управуваат со пропуштањето на возилата со поставување на привремени уреди за давање знаци со сообраќајни светла.

(2) Правните и физичките лица од ставот (1) на овој член, пред отпочнување на работите од ставот (1) на овој член, со исклучок на итни случаи, се должни да обезбедат одобрение за временна измена на режимот на сообраќајот од надлежен орган.

(3) Одобрението од ставот (2) на овој член го издава Министерството за транспорт и врски, по претходна согласност од Министерството за внатрешни работи.

(4) По исклучок од ставот (1) на овој член наизменично пропуштање на возила од спротивни насоки можат да вршат и работници на правни или физички лица што вршат работи на патот, до поставувањето на привремените уреди од ставот (1) на овој член.

(5) На правното лице од ставот (1) на овој член кое постапува спротивно на одредбите од ставовите (1) и (2) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 520 до 1.350 евра во денарска противвредност.

(6) За прекршокот од ставот (5) на овој член глоба во износ од 330 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

(7) Глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичкото лице од ставот (1) на овој член кое постапува спротивно на ставовите (1) и (2) на овој член.

Член 14

(1) Во случај на прекинување или загрозување на сообраќајот на јавен пат заради соспи, одронувања или лизгања на теренот, голомразица или други причини, како и во случај на оштетување на коловозот, кои во поголема мера ја загрозуваат безбедноста на сообраќајот, правното лице надлежно за одржување на патот, е должно веднаш да преземе мерки за отстранување на пречките и воспоставување на безбеден сообраќај.

(2) На правното лице кое постапува спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 520 до 1.350 евра во денарска противвредност.

(3) За прекршокот од ставот (2) на овој член глоба во износ од 330 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

Член 15

(1) Заради осигурување на безбеден и непречен сообраќај, правните лица надлежни за одржување на патот се должни навремено и точно да ја известуваат јавноста за ограничувањето и забраната на сообраќајот на патиштата и за вонредните услови и посебните мерки за сообраќајот на нив, како и за проодноста на патиштата во зимскиот период и во случај на елементарни непогоди или вонредни настани заради кои настанал прекин на сообраќајот односно заради кои значително се отежнати условите за одвивање на сообраќајот.

(2) Правните лица од ставот (1) на овој член, се должни истовремено со известувањето до јавноста, да доставуваат податоци за проодност на патиштата и до Министерството за внатрешни работи и други државни органи и институции, што им се неопходни за вршењето на нивните работи.

(3) На правното лице кое постапува спротивно на одредбите од ставовите (1) и (2) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 480 евра во денарска противвредност.

(4) За прекршокот од ставот (3) на овој член глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

Член 17

(1) Оштетените возила, предмети и материи што можат да ја попречат или загорзат безбедноста на сообраќајот, не смеат да се остават на патот или да се фрлаат на патот.

(2) Возачот е должен да ги отстрани од коловозот предметите кои од неговото возило ќе паднат и предметите кои при запирањето на возилото ги ставил на патот.

(3) На правното лице кое постапува спротивно на одредбите од ставот (1) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 480 евра во денарска противвредност.

(4) За прекршокот од ставот (4) на овој член глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

(5) Глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на возачот кој постапува спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член.

(6) Глоба во износ од 250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на возачот кој постапува спротивно на одредбата од ставот (2) на овој член.

Член 20

(1) Слепите лица, кога самостојно учествуваат во сообраќај, задолжително треба да носат бел стап - како знак за распознавање.

(2) Возилото што е направено со него да управува лице чии екстремитети суштествени за управување со возилото се оштетени, на барање на тоа лице може да биде обележано со посебен знак.

(3) Посебниот знак од ставот (2) на овој член, го изработува правно лице овластено од министерот за транспорт и врски, кое ги исполнува условите во однос на соодветна материјално-техничка опрема и стручен кадар за изработување на посебниот знак.

(4) На барање на лицето од ставот (2) на овој член, овластеното правно лице за вршење технички преглед е должно да го издаде посебниот знак на возилото од ставот (2) на овој член.

(5) На правното лице кое го изработува посебниот знак без овластување од министерот за транспорт и врски ќе му се изрече глоба во износ од 520 до 1.350 евра во денарска противвредност.

(6) За прекршокот од ставот (5) на овој член глоба во износ од 330 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице од ставот (3) на овој член.

(7) На овластеното правно лице за вршење технички преглед кое постапува спротивно на одредбата од ставот (4) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 480 евра во денарска противвредност.

(8) За прекршокот од ставот (7) на овој член глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во овластеното правно лице за вршење технички преглед.

Член 26

(1) Возачот кој со возило се вклучува во сообраќај на јавен пат или на друга сообраќајна површина (излегување на возилото од гаража, двор, паркиралиште, стојалиште, двор или од површина на која не се одвива

сообраќај на возила), е должен да ги пропушти сите возила и пешаци кои се движат на патот, односно по сообраќајната површина на која се вклучува.

(2) Возач на автобус или товарно моторно возило, кога се вклучува во сообраќајот од гаража, двор или друга слична површина, ако видикот му е закриен со друго возило, објект или предмет или ако видливоста му е намалена, должен е на местото каде што се вклучува да постави лице кое ќе помогне возилото безбедно да излезе на пат.

(3) Возачот на велосипед, велосипед со помошен мотор, мопед, мотоцикл, лесен трицикл, трицикл, лесен четирицикл и четирицикл односно возач на запрежно возило кој се вклучува во сообраќајот во случаите и под условите утврдени во ставот (1) на овој член, должен е да го турка возилото, односно да го води впрегнатиот добиток.

(4) Глоба во износ од 35 евра во денарска противвредност во мандатна постапка ќе му се изрече, односно ќе му се регистрираат 20 негативни бода согласно со одредбите на одредбите на овој закон, на возачот на автобус или товарно моторно возило кој постапува спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член.

(5) Возач кој со возило од земјен пат и градилиште се вклучува на пат со современ коловоз, е должен да застане и да ги отстрани земјата и нејзините остатоци од пневматиците на возилото.

(6) Глоба во износ од 25 евра во денарска противвредност во мандатна постапка ќе му се изрече, односно ќе му се регистрираат 15 негативни бода, согласно со одредбите на овој закон, на возачот кој постапува спротивно на одредбите од ставовите (2), (3) и (4) на овој член.

Член 31

(1) Возилото задолжително се движи од десната страна на коловозот во насоката на движењето.

(2) Возачот е должен да го држи возилото во движење што поблиску до десниот раб на коловозот и на толкава оддалеченост од него што, со оглед на брзината на движењето на возилото, условите на сообраќајот и состојбата и својствата на патот, да не ги загрозува другите учесници во сообраќајот и да не се излага себеси на опасност.

(3) По исклучок од одредбата на ставот (2) на овој член, на јавен пат во населено место, со коловоз на кој за сообраќај на возила во иста насока постојат најмалку две обележани сообраќајни ленти за движење на возилото, возачот може да ја користи и сообраќајната лента што не се наоѓа покрај

десниот раб на коловозот, ако со тоа не ги попречува другите возила што се движат зад неговото возило.

(4) Одредбата од ставот (3) на овој член, не се однесува на возачот на:

- товарно возило чија најголема дозволена маса е поголема од 3.500 килограми;

- возачот на возило кое на рамен пат не може да развие брзина на движење поголема од 40 километри/час и

- возачот на возило кое не се смета за моторно возило, освен на дел од патот пред крстосница или на друго место на кое возилото свртува налево.

(5) Глоба во износ од 50 евра во денарска противвредност во мандатна постапка ќе му се изрече, односно ќе му се регистрираат 25 негативни бода согласно со одредбите на овој закон на возачот кој постапува спротивно на одредбите од ставовите (1) и (2) на овој член.

Член 40

(1) На јавните патишта се ограничува брзината на движење на следниве категории на моторни возила:

- на 80 километри/час - за автобуси и автобуси со лесна приколка, за товарни моторни возила чија најголема дозволена маса не е поголема од 7.500 килограми, за моторни возила кои влечат камп-приколка и за патнички возила што влечат лесна приколка;

- на 70 километри/час - за автобуси кога се врши организиран превоз на деца, за зглобни автобуси кои немаат определени места за стоење, за товарни моторни возила чија најголема дозволена маса е поголема од 7.500 килограми и за товарни моторни возила што влечат приклучно возило;

- на 60 километри/час односно 80% од најголемата дозволена брзина определена според видот на патот, односно определена со сообраќајните знаци поставени на патот, но не повеќе од 70 километри/час - за моторни возила со кои се превезуваат опасни материји, односно не повеќе од 60 километри/час - за моторни возила кои превезуваат отровни материји;

- на 50 километри/час – за автобуси и за зглобни автобуси за превоз на лица во градски сообраќај кои покрај вградените седишта имаат и определени места за стоење, за товарни возила кои во товарниот сандак вршат групен превоз на лица и за моторни возила со синџири на тркалата;

- на 40 километри/час - за моторно возило кое влече друго неисправно возило;

- на 30 километри/час - за трактори;

- на 25 километри/ час - за трактори што влечат приклучно возило со кое се превезуваат лица, за велосипеди, велосипеди со помошен мотор и мопеди кога се движат по велосипедска патека и

- на 20 километри/час - туристички воз.

(2) По исклучок од одредбата на ставот (1) на овој член на автопатишта се ограничува брзината на движење на следниве категории на моторни возила:

- на 100 километри/час – за товарни моторни возила чија најголема дозволена маса не е поголема од 3.500 килограми;

- на 90 километри/час- за товарни моторни возила чија најголема дозволена маса не е поголема од 7.500 килограми и за автобуси;

- на 80 километри/час- за товарни моторни возила чија најголема дозволена маса е поголема од 7.500 килограми и за автобуси кога се врши организиран превоз на деца.

(3) Кога управуваат со моторните возила од ставовите (1) и (2) на овој член, возачите се должни да се придржуваат кон брзините пропишани во ставот (1) на овој член и на патот на кој со овој закон или со поставениот сообраќаен знак е дозволена поголема брзина.

(4) Моторните и приклучните возила од ставот (1) алинеи 1, 2, 3, 4, 6, 7 и 8 на овој член, што се регистрираат во Република Македонија, освен возилата на Армијата на Република Македонија, Полицијата, задолжително треба да имаат ознака поставена на левата половина од својата задна страна, во форма на круг со бела боја, обрабен со црвен раб, во кој со црна боја е испишан бројот што ја означува најголемата дозволена брзина на движење на тие возила.

(5) На правното лице кое ќе нареди или дозволи управување со возило, спротивно на одредбата од ставот (4) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 1.000 евра во денарска противвредност.

(6) За прекршокот од ставот (5) на овој член глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

(7) Глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност, ќе му се изрече на возачот кој постапува спротивно на одредбите од ставовите (1), (2) и (3) на овој член.

(8) Глоба во износ од 25 евра во денарска противвредност во мандатна постапка ќе му се изрече, односно ќе му се регистрираат 15 негативни бода согласно со одредбите на овој закон, на возачот кој постапува спротивно на одредбата од ставот (3) на овој член.

Член 66

(1) Возачот не смее да запре или паркира возило особено:

- на обележан пешачки премин и на одделеченост помала од пет метри од тој премин, како и на премин на велосипедска патека преку коловозот;
- на премин на патот преку железничка или трамвајска пруга во исто ниво;
- на железнички или трамвајски пруги во близината на тие пруги, ако со тоа се спречува сообраќајот на возилата што се движат по шини;
- на крстосница и на оддалеченост помала од пет метри од најблискиот раб на напречниот коловоз;
- во тунели, на мостови, во подвозници и на надвозници, како и на делови на патот под мостови и надвозници;
- на дел од јавен пат во близина на врв од преслап и во кривина, каде што прегледноста на патот е недоволна и каде што обиколување на возилото не би можело да се изврши без опасност;
- на дел од јавен пат, каде ширината на слободниот премин од запреното или паркираното возило до полната надолжна линија на коловозот или до спротивниот раб на коловозот или до некоја пречка на патот би била помала од три метри;
- на место на кое возилото би го засолнувало поставениот сообраќаен знак или уредот за давање светлосни сообраќајни знаци;
- на велосипедска патека, односно лента;
- на тротоар, односно пешачка патека, ако тоа не е изречно регулирано со сообраќаен знак. Ако е дозволено паркирање односно запирање, задолжително треба да се остави најмалку 1,6 метри ширина на површината за движење на пешаци, со тоа што таа површина не може да биде покрај работ на коловозот;
- на дел од коловозот, кој како стојалиште за возила на јавниот сообраќај е обележан со ознаки на коловозот;
- на дел од јавен пат пред премин на пат преку железничка или трамвајска пруга во исто ниво и тоа на оддалеченост помала од 15 метри од тие премини;
- на оддалеченост помала од 15 метри пред и зад знакот со кој е обележано стојалиште за возилата за јавен сообраќај;
- пред влез во објект, двор или гаража;
- на хортикултурно уредени зелени површини, градски зеленила и

паркови;

- над приклучок на водоводната мрежа или влез во канализација или друга мрежа на комуналните претпријатија;

- на места предвидени за движење на лица со посебни потреби и

- на место каде паркираното возило би го оневозможило пристапот на друго возило, заради паркирање или излегување на веќе паркирано возило.

(2) Глоба во износ од 25 евра во денарска противвредност во мандатна постапка ќе му се изрече, односно ќе му се регистрираат 15 негативни бода согласно со одредбите на овој закон, на возачот кој постапува спротивно на одредбата од ставот (1) алинеја 16 на овој член.

(3) Глоба во износ од 250 евра во денарска противвредност, ќе му се изрече на возачот кој постапува спротивно на одредбата од ставот (1) алинеи од 1 до 6 на овој член.

(4) Глоба во износ од 200 евра во денарска противвредност, ќе му се изрече на возачот кој постапува спротивно на одредбите од ставот (1) алинеи 7, 8, 11, 12 и 17 на овој член.

(5) Глоба во износ од 45 евра во денарска противвредност во мандатна постапка ќе му се изрече, односно ќе му се регистрираат 25 негативни бода согласно со одредбите на овој закон, на возачот кој постапува спротивно на одредбата од ставот (1) алинеи 9, 10, 13, 14, 15 и 18 на овој член.

Член 79

(1) Моторно возило на пат може да се влече со помош на јаже, крута врска (руда) и со потпирање или бесење на возилото за влечното возило.

(2) Со помош на јаже не смее да се влече моторно возило на кое не му се исправни уредите за управување или уредите за запирање, ниту товарно моторно возило и автобус.

(3) Со крута врска не смее да се влече моторно возило кое нема исправен уред за управување, ниту моторно возило потешко од влечното возило, ако не му е исправна работната кочница.

(4) На правното лице кое ќе нареди или дозволи влечење на возило, спротивно на одредбите од ставовите (2) и (3) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 480 евра во денарска противвредност.

(5) За прекршоците од ставот (3) на овој член глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

(6) Глоба во износ од 45 евра во денарска противвредност во мандатна

постапка ќе му се изрече, односно ќе му се регистрираат 25 негативни бода согласно одредбите на овој закон, на возачот кој постапува спротивно на одредбите од ставовите (2) и (3) на овој член.

Член 81

(1) Влечење на натоварено товарно возило со или без приклучно возило, односно трактор со приклучно возило, е дозволено само до првото место погодно за претовар на товарот, а по исклучок и до првото место на кое може да се отстрани неисправноста на возилото.

(2) На правното лице кое ќе нареди или дозволи да се влече возило спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член, ќе му се изрече глоба во износ од 520 до 1.350 евра во денарска противвредност.

(3) За прекршокот од ставот (2) на овој член, глоба во износ од 330 евра во денарска противвредност, ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

(4) Глоба во износ од 25 евра во денарска противвредност во мандатна постапка ќе му се изрече, односно ќе му се регистрираат 15 негативни бода согласно со одредбите на овој закон, на возачот кој постапува спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член.

Член 98

(1) Возачот и лицата кои се превезуваат со велосипед со помошен мотор, мопед, мотоцикл, лесен трицикл, трицикл, лесен четрицикл и четирицикл задолжително носат заштитен шлем за време на возењето на патот.

(2) Глоба во износ од 35 евра во денарска противвредност во мандатна постапка ќе му се изрече односно ќе му се регистрираат 15 негативни бода согласно со одредбите на овој закон, на возачот кој постапува спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член.

(3) Глоба во износ од 20 евра во денарска противвредност во мандатна постапка ќе им се изрече на лицата кои се превезуваат, а постапуваат спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член.

Член 103

(1) Работна машина и мотокултиватор можат во сообраќајот на пат да ги имаат само оние приклучници што се произведени за таа цел.

(2) Работната машина и мотокултиваторот во сообраќајот на пат, задолжително треба да имаат исправни уреди за управување и сопирање.

(3) Ноќе и во услови на намалена видливост, работната машина и мотокултиваторот не смеат да учествуваат во сообраќај на пат, ако немаат пропишани светла за означување на возилото и за осветлување на патот.

(4) На правното лице кое постапува спротивно на одредбите од ставовите од (1) до (3) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 480 евра во денарска противвредност.

(5) За прекршокот од став (3) на овој член глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

(6) Глоба во износ од 20 евра во денарска противвредност во мандатна постапка ќе му се изрече на возачот кој постапува спротивно на одредбите од ставовите од (1) до (3) на овој член.

Член 147

(1) Возилото во сообраќај на јавен пат, не смее да се оптовари над својата носивост што е запишана во сообраќајната дозвола односно над дозволеното оптоварување или над најголемата дозволена маса или односно над дозволените габарити или над можностите што ги дозволуваат особините на патот и техничко-конструкциските можности на возилото.

(2) По исклучок од одредбата на ставот (1) на овој член возилото може да се оптовари 1,5% над најголемата дозволена маса утврдена со посебен пропис, односно над својата носивост запишана во сообраќајната дозвола, ако тоа го дозволуваат особините на патот утврдени со сообраќаен знак, особините на товарот и други оправдани околности и ако на местото на товарење на возилото не може прецизно да се утврди точната маса на товарот.

(3) Товарот на возилото задолжително треба да биде распореден и прицврстен на начин:

- да не ја загрозува безбедноста на учесниците во сообраќајот и да не им нанесе штета на патот и на објектите на патот;
- да не ја намалува во поголема мера стабилноста на возилото и да не го отежнува управувањето со возилото;
- да не му ја намалува на возачот прегледноста на патот;
- да не создава бучава надвор од границите на пропишаните гранични вредности и
- да не ги засолнува светлосните и светлосно-сигналните уреди на возилото, регистарските табели и другите пропишани ознаки на возилото.

(4) Товарот кој се превезува во моторно или приклучно возило, кој под

дејство на надворешни влијанија (ветар, дожд и сл.) или под дејство на вибрации или други влијанија може да се растресува по коловозот, задолжително треба да се покрие со церада и добро да се прицврсти за страничниот дел на возилото.

(5) На правното лице кое постапува спротивно на одредбите од ставовите од (1) до (3) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 520 до 1.350 евра во денарска противвредност.

(6) За прекршокот од ставот (4) на овој член глоба во износ од 330 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

(7) Глоба во износ од 35 евра во денарска противвредност во мандатна постапка ќе му се изрече, односно ќе му се регистрираат 20 негативни бода согласно со одредбите на овој закон, на возачот кој постапува спротивно на одредбите од ставовите (1) и (2) на овој член.

(8) Глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на возачот кој постапува спротивно на одредбата од ставот (3) на овој член.

Член 150

(1) За пробно возење заради испитување на својствата на новопроизведено или преправано моторно возило, за кое задолжително треба да се отстапи од одделни одредби на прописите за безбедност на сообраќајот на патиштата, потребно е одобрение за пробно возење.

(2) Во одобрението за пробно возење од ставот (1) на овој член, се наведуваат мерките за безбедност што на свој трошок е должен да ги преземе организаторот на пробното возење и се назначуваат лицата кои можат да се наоѓаат во возилото за време на пробното возење и се внесуваат основните податоци на возилото со кое се врши пробното возење, името и презимето на возачот и број на возачката дозвола, со назначување на категоријата, односно потврдата за познавање на сообраќајните прописи, називот на местото и релацијата каде ќе се врши пробното возење, целта на пробното возење, назначување на прописите од сообраќајот од кои во текот на пробното возење ќе се отстапува и времето на изведување на пробното возење.

(3) Одобрението за пробно возење од ставот (2) на овој член возачот е должен да го носи со себе и да го покаже на барање на униформиран полициски службеник.

(4) Барањето за издавање на одобрение за пробно возење ги содржи

податоците од ставот (2) на овој член, а ако се испитува моторно или приклучно возило чија вкупна тежина, осен притисок или димензии ги надминуваат пропишаните граници, со барањето треба да се приложи и дозволата за вонреден превоз.

(5) На правното лице кое ќе нареди или дозволи пробно возење, спротивно на одредбите од ставовите од (1) до (4) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 520 до 1.350 евра во денарска противвредност.

(6) За прекршокот во ставот (5) на овој член глоба во износ од 330 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице во правното лице.

(7) Глоба во износ од 20 евра во денарска противвредност во мандатна постапка ќе му се изрече односно ќе му се регистрираат 10 негативни бода согласно со одредбите на овој закон, на возачот кој постапува спротивно на одредбата од ставот (3) на овој член.

Член 156

(1) Возилата што не ги исполнуваат пропишаните услови во однос на димензиите, вкупната маса и основното оптоварување и не постои можност да се доведат во таква состојба, можат да учествуваат во сообраќајот на јавен пат ако ги исполнуваат посебните услови што овозможуваат безбеден и непречен сообраќај, утврдени во дозволата за вонреден превоз што ја издава правното лице надлежно за одржување на патишта, врз основа на согласност од Министерството за внатрешни работи.

(2) Министерството за внатрешни работи, согласно од ставот (1) на овој член, ја издава во рок од 24 часа од приемот на барањето за издавање на согласност за вонреден превоз.

(3) Министерството за внатрешни работи може во согласноста да определи и посебни услови за вонреден превоз, според кои правното лице или лицето кое врши вонреден превоз е должно да постапува.

(4) На правното лице кое постапува спротивно на одредбите од ставот (1) и (3) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 520 до 1.350 евра во денарска противвредност.

(5) За прекршокот од ставот (4) на овој член глоба во износ од 330 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице..

(6) Глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на возачот кој постапува спротивно на одредбите од ставовите (1) и (3) на овој член.

Член 157

(1) Вонредниот превоз нема да почне односно ќе се прекине, ако настанат такви околности кои ја загрозуваат безбедноста на сообраќајот или значително го попречуваат неговото одвивање или кога не се исполнети условите наведени во дозволата за вонреден превоз или ако дозволата е издадена без согласност од Министерството за внатрешни работи.

(2) Заради причините од ставот (1) на овој член вонредениот превоз може да го забрани односно прекине Министерството за внатрешни работи.

(3) На правното лице кое постапува спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 520 до 1.350 евра во денарска противвредност.

(4) За прекршокот од ставот (3) на овој член глоба во износ од 330 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

(5) Глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на возачот кој постапува спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член.

Член 160

(1) На јавен пат можат да се одржуваат спортски и други приредби, врз основа на добиено одобрение од Министерството за внатрешни работи, по претходна согласност од правното лице надлежно за одржување на патишта.

(2) Организатор на приредба на јавен пат, може да биде само правно лице.

(3) Одобрението од ставот (1) на овој член, го издава соодветната организациона единица на Министерството за внатрешни работи според подрачјето на кое се одржува приредбата, а доколку приредбата се одржува на подрачјето на две или повеќе општини, одобрението го издава Министерството за внатрешни работи.

(4) На правното лице кое постапува спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 480 евра во денарска противвредност.

(5) За прекршокот од ставот (4) на овој член глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

Член 161

(1) Во одобрението за одржување на приредба на јавен пат, Министерството за внатрешни работи ги утврдува мерките за безбедност кои организаторот е должен да ги преземе на просторот каде што се одржува приредбата.

(2) Како простор каде што се одржува приредбата се смета натпреварувачката патека, просторот за гледачи и просторот за возила на натпреварувачите.

(3) Кога заради одржување на приредбата е неопходно ограничување или запирање на сообраќајот, организаторот е должен за тоа да ја извести јавноста преку средствата за јавно информирање или на друг соодветен начин, најмалку 48 часа пред почетокот на приредбата.

(4) На правното лице (организатор на приредба на пат) кое постапува спротивно на одредбите од ставовите (1) и (3) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 480 евра во денарска противвредност.

(5) За прекршокот од ставот (4) на овој член глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност, ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице (организатор на приредба на пат).

Член 165

(1) Натпреварувачите кои учествуваат во приредбата на пат, можат да ги следат само возила посебно обележани со ознака што ја определил организаторот.

(2) Примерок од ознаката од ставот (1) на овој член се доставува до Министерството за внатрешни работи, најдоцна три дена пред почетокот на приредбата.

(3) На правното лице (организатор на приредба на пат) кое постапува спротивно на одредбите од ставот (1) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 480 евра во денарска противвредност.

(4) За прекршокот од ставот (3) на овој член глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице (организатор на приредба на пат).

Член 166

(1) Организаторот на приредбата не смее да дозволи да отпочне приредбата односно ќе го прекине нејзиното одржување, ако не се преземени сите мерки за безбедност наведени во одобрението за одржување на приредбата.

(2) Заради причините од ставот (1) на овој член одржувањето на приредбата на пат може да го забрани односно прекине и Министерството за внатрешни работи.

(3) На правното лице (организатор на приредба на пат) кое постапува спротивно на одредбите од ставот (1) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 480 евра во денарска противвредност.

(4) За прекршокот од ставот (3) на овој член глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице (организатор на приредба на пат).

Член 168

(1) Организаторот на приредбата е должен веднаш, а најдоцна во рок од 24 часа по одржувањето на приредбата да ги отстрани од патот сообраќајните знаци, другите ознаки, уредите и предметите кои биле поставени во врска со одржувањето на приредбата.

(2) Ако организаторот на приредбата не постапи според одредбата од ставот (1) на овој член, Министерството за внатрешни работи ќе нареди отстранувањето да се изврши на трошок на организаторот.

(3) На правното лице (организатор на приредба на пат) кое постапува спротивно на одредбите од ставот (1) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 480 евра во денарска противвредност.

(4) За прекршокот од ставот (3) на овој член глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице (организатор на приредба на пат).

Член 169

(1) Со моторно возило можат во сообраќај на пат да се превезуваат лица во оној број кој е означен во сообраќајната дозвола, односно во потврдата за регистрација, доколку со овој закон не е поинаку определено.

(2) Во моторно возило, две деца до 10 годишна возраст се сметаат како едно лице.

(3) На правното лице кое ќе нареди или дозволи да се превезуваат лица спротивно на одредбите од ставот (1) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 480 евра во денарска противвредност.

(4) За прекршокот од ставот (3) на овој член глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

(5) Глоба во износ од 45 евра во денарска противвредност ќе му се изрече, односно ќе му се регистрираат 25 негативни бода согласно со одредбите на овој закон, на возачот кој постапува спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член.

Член 172

(1) Во затворениот простор на моторно или приклучно возило, кој не може да се отвори од внатрешната страна, возачот не смее да превезува лица, освен во возилата на Министерството за внатрешни работи, на правосудните органи, Царинската управа и на Армијата на Република Македонија.

(2) Во приклучно возило што го влече моторно возило, во камп-приколки и лесни приколки кои ги влечат моторни возила не смеат да се превезуваат лица.

(3) На правното лице кое ќе нареди или дозволи да се превезуваат лица, спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 480 евра во денарска противвредност.

(4) За прекршокот од ставот (3) на овој член глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

(5) Глоба во износ од 250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на возачот кој постапува спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член.

(6) Глоба во износ од 25 евра во денарска противвредност во мандатна постапка ќе му се изрече односно ќе му се регистрираат 15 негативни бода согласно со одредбите на овој закон, на возачот кој ќе постапи спротивно на одредбата од ставот (2) на овој член.

Член 175

(1) Во автобус и негова приколка со која се врши јавен превоз на лица или превоз за сопствени потреби во меѓумесен сообраќај, можат да се превезуваат онолку лица колку што има вградени седишта.

(2) Во автобус и негова приколка со кои се врши јавен превоз или превоз за сопствени потреби во градски и приградски сообраќај, можат да се превезуваат онолку лица колку што има вградено седишта и места за стоење.

(3) Во возилата од ставот (2) на овој член задолжително треба да бидат вградени држачи за лицата кои се превезуваат стоејќи.

(4) Бројот на местата за стоење се утврдува врз основа на фабричката документација (декларацијата на производителот), за дозволеното оптоварување на возилото и се впишува во сообраќајната дозвола.

(5) На правното лице кое ќе нареди или дозволи да се превезуваат лица спротивно на одредбите од ставовите од (1) до (3) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 520 до 1.350 евра во денарска противвредност.

(6) За прекршокот од ставот од (5) на овој член глоба во износ од 330 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

(7) Глоба во износ од 45 евра во денарска противвредност во мандатна постапка ќе му се изрече, односно ќе му се регистрираат 25 негативни бода согласно со одредбите на овој закон, на возачот кој постапува спротивно на одредбите од ставовите од (1) до (3) на овој член.

Член 176

(1) Автобусот со кој се врши организиран превоз на деца, задолжително треба да биде обележан со посебен знак поставен на предната и задната страна на автобусот.

(2) На правното лице кое ќе нареди или дозволи превоз на деца спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 480 евра во денарска противвредност.

(3) За прекршокот од ставот (2) на овој член глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

(4) Глоба во износ од 45 евра во денарска противвредност во мандатна постапка ќе му се изрече, односно ќе му се регистрираат 25 негативни бода согласно со одредбите на овој закон, на возачот кој постапува спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член.

Член 179

(1) На товарни моторни возила, во просторот определен за сместување на товар можат да се превезуваат најмногу пет лица, кои работат на товарење

или истовар на товарот.

(2) Лицата од ставот (1) на овој член, не смеат во возилото да стојат, ниту да седат на страните на каросеријата, на нестабилен товар или на товар што ја преминува висината на товарниот сандак.

(3) На товарно моторно возило на кое нема страни на каросеријата и на товарно моторно возило со автоматски истоварувач, во просторот определен за сместување на товар не смее да се превезуваат лица.

(4) На правното лице кое ќе нареди или дозволи да се превезуваат лица, спротивно на одредбите од ставовите од (1) до (3) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 480 евра во денарска противвредност.

(5) За прекршокот од ставот од (4) на овој член глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

(6) Глоба во износ од 200 евра во денарска противвредност во мандатна постапка согласно со одредбите на овој закон, ќе му се изрече на возачот кој постапува спротивно на одредбите од ставовите (1) и (3) на овој член.

(7) Глоба во износ од 15 евра во денарска противвредност во мандатна постапка согласно со одредбите на овој закон ќе му се изрече на лицето кое постапува спротивно на одредбата од ставот (2) на овој член.

Член 180

(1) На товарно моторно возило, во просторот определен за сместување на товар можат, врз основа на посебно одобрение, да се превезуваат работници од местото на живеење до местото на работење и обратно и од едно до друго работно место (групен превоз).

(2) Товарно моторно возило, во чиј простор определен за сместување на товар се врши групен превоз има седишта прицврстени за подот на каросеријата, со ширина од најмалку 45 см за секое лице, страни на каросеријата високи најмалку 120см цврста надворешна потпирка висока најмалку 120см на задните седишта и на седиштата по должината на работ на каросеријата, ако нејзините страни се пониски од 120 см, носач на церадата и церада со два отвора за вентилација и скали за влегување и излегување на лицата.

(3) Одобрение за групен превоз се издава откако со технички преглед ќе се утврди дека товарното моторно возило е исправно.

(4) Одобрение за групен превоз издава Министерството за внатрешни работи според седиштето односно живеалиштето на подносителот на

барањето.

(5) Во случај на евакуација, елементарна непогода, епидемија и пожар од поголем обем, со товарно моторно возило во просторот определен за сместување на товар, групен превоз се врши без одобрение.

(6) Во случаите од ставот (5) на овој член не може да се врши групен превоз на деца до 14 годишна возраст, ако не е обезбедена придружба од полнолетно лице.

(7) На правното лице кое ќе нареди или дозволи да се превезуваат лица спротивно на одредбите од ставовите (1) и (6) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 520 до 1.350 евра во денарска противвредност.

(8) За прекршокот од ставот (7) на овој член глоба во износ од 330 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

(9) Глоба во износ од 250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на возачот кој постапува спротивно на одредбите од ставовите (1) и (6) на овој член.

Член 181

(1) Со товарно моторно возило со кое се врши групен превоз, може да управува само возач на кого управувањето со моторно возило му е основно занимање и кој најмалку три години управувал со возило од таа категорија.

(2) На правното лице кое ќе нареди или дозволи групен превоз, спротивно на одредбите од ставот (1) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 480 евра во денарска противвредност.

(3) За прекршокот од ставот (2) на овој член глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

(4) Глоба во износ од 250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на возачот кој постапува спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член.

Член 184

(1) Ако во товарно моторно возило се превезува добиток во просторот во кој се превезува добитокот не смеат да се превезуваат лица.

(2) На приклучно возило што го влече товарно моторно возило не смеат да се превезуваат лица.

(3) На правното лице кое ќе нареди или дозволи да се превезува добиток спротивно на одредбите од ставовите (1) и (2) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 480 евра во денарска противвредност.

(4) За прекршокот од ставот (3) на овој член глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

(5) Глоба во износ од 250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на возачот кој постапува спротивно на одредбите од ставовите (1) и (2) на овој член.

Член 185

(1) Во приклучно возило што го влече трактор може да се превезуваат до пет лица, а во приклучно возило што го влече мотокултиватор - до три лица кои работат на товарење или истовар на товарот или кои вршат земјоделски работи.

(2) Во приклучно возило со автоматски истоварувач можат да се превезуваат лица до бројот определен во ставот (1) на овој член ако е исклучен тој уред.

(3) Во приклучно возило, ако товарот ја преминува висината на товарниот сандак, не смее да се превезуваат лица.

(4) За време на превозот, лицата задолжително треба да седат на подот од товарниот сандак или на товарот.

(5) Ако трактор влече две приклучни возила во нив не смеат да се превезуваат лица.

(6) На правното лице кое ќе нареди или дозволи влечење на возило спротивно на одредбите од ставовите (1), (3) и (5) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 480 евра во денарска противвредност.

(7) За прекршокот од ставот (6) на овој член глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

(8) Глоба во износ од 25 евра во денарска противвредност во мандатна постапка ќе му се изрече, односно ќе му се регистрираат 15 негативни бода согласно со одредбите на овој закон, на возачот кој постапува спротивно на одредбите од ставовите (1), (3) и (5) на овој член. .

(9) Глоба во износ од 15 евра во денарска противвредност во мандатна постапка согласно со одредбите на овој закон ќе му се изрече на лицето кое постапува спротивно на одредбата од ставот (4) на овој член.

Член 186

(1) Со приклучно возило што го влече трактор, може да се превезуваат и повеќе од пет лица, ако тие вршат земјоделски работи и тоа само од местото на живеење до местото на работење и обратно и од едно до друго место на работење.

(2) Во случај на елементарна непогода, епидемија и пожар од поголем обем, со приклучно возило што го влече трактор, можат да се превезуваат и повеќе од пет лица.

(3) Превозот на лица од ставот (1) на овој член со приклучно возило со автоматски истоварувач или со една оска може да се врши само ако пред отпочнување на превозот целосно е исклучен механизмот за автоматско истоварување.

(4) На правното лице кое ќе нареди или дозволи влечење на возило спротивно на одредбите од ставовите (1) и (3) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 480 евра во денарска противвредност.

(5) За прекршокот од ставот (4) на овој член глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

(6) Глоба во износ од 200 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на возачот кој постапува спротивно на одредбата од ставовите (1) и (3) на овој член.

Член 187

(1) Со трактор што влече приклучно возило во кое се врши превоз на лица од членот 185 ставови (1) и (2) на овој закон, може да управува само возач кој има најмалку три години возачка дозвола која дава право за управување со трактор.

(2) Со мотокултиватор што влече приклучно возило во кое се врши превоз на лица, може да управува само возач кој поседува возачка дозвола која дава право за управување со мотокултиватор.

(3) На правното лице кое ќе нареди или дозволи превоз на лица, спротивно на одредбите од ставовите (1) и (2) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 480 евра во денарска противвредност.

(4) За прекршокот од ставот (3) на овој член глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

(5) Глоба во износ од 200 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на возачот кој постапува спротивно на одредбите од ставовите (1) и (2) на овој член.

Член 194

(1) Јавните патишта се обележуваат со пропишани сообраќајни знаци, со кои на учесниците во сообраќајот им се соопштуваат ограничувања, забрани и обврски.

(2) Со сообраќајни знаци се обележуваат и опасностите од привремен карактер.

(3) Учесниците во сообраќајот се должни да се придржуваат кон ограничувањата, забраните и обврските изразени со поставените сообраќајни знаци.

(4) На правното лице надлежно за одржување на патот кое постапува спротивно на одредбите од ставовите (1) и (2) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 520 до 1.350 евра во денарска противвредност.

(5) За прекршокот од ставот (4) на овој член глоба во износ од 330 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

(6) Глоба во износ од 25 евра во денарска противвредност во мандатна постапка ќе му се изрече, односно ќе му се регистрираат 15 негативни бода согласно со одредбите на овој закон, на учесник во сообраќајот кој постапува спротивно на одредбата од ставот (3) на овој член.

Член 196

(1) Сообраќајните знаци се поставуваат и се одржуваат така што учесниците во сообраќајот да можат навремено и лесно да ги воочат и дење и ноќе и навремено да постапат во согласност со нивното значење.

(2) Сообраќајните знаци се отстрануваат, дополнуваат или заменуваат ако нивното значење не им одговара на изменетите услови на сообраќајот на патот, на барањата на безбедноста или ако истите се оштетени или уништени.

(3) На правното лице надлежно за одржување на патот кое постапува спротивно на одредбите од ставовите (1) и (2) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 520 до 1.350 евра во денарска противвредност.

(4) За прекршокот од ставт (3) на овој член глоба во износ од 330 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице во правното лице.

Член 197

(1) На сообраќајниот знак и на столбот на кој е поставен знакот, забрането е да се става се што не е во врска со значењето на сообраќајниот знак.

(2) Забрането е неовластено поставување, преместување, отстранување и оштетување на сообраќајните знаци и на опремата на патот или измена на значењето на сообраќајните знаци.

(3) На правното лице надлежно за одржување на патот кое постапува спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 480 евра во денарска противвредност.

(4) За прекршокот од ставот (3) на овој член глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

(5) Глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичко лице кое постапува спротивно на одредбата од ставот (2) на овој член.

Член 198

(1) На пат не смеат да се поставуваат табли, знаци, светла, столбови или други слични предмети со кои се засолнува или се намалува видливоста на поставените сообраќајни знаци или кои со својата форма, боја, изглед или место на поставување имитираат или личат на некој сообраќаен знак или ги заслепуваат учесниците во сообраќајот или го одвраќаат нивното внимание во мера која може да биде опасна за безбедноста на сообраќајот.

(2) На правното лице надлежно за одржување на патот кое постапува спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 520 до 1.350 евра во денарска противвредност.

(3) За прекршокот од ставот (2) на овој член глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

(4) Глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичко лице кое постапува спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член.

Член 208

(1) Ако рабовите на коловозот на јавен пат се обележуваат со светлосни сообраќајни ознаки, тие се обележуваат со светла со рефлексни стакла или со

рефлектирачки материи и тоа десната страна на коловозот – со ознаки со црвена боја, а левата страна – со ознаки со бела боја, освен на автопат, каде од двете страни на коловозната лента ознаките се во црвена боја.

(2) Рабовите на коловозот на делот од патот низ тунел задолжително треба да бидат обележани со ознаките од ставот (1) на овој член.

(3) Ако врвовите на пешачките острови, на островите за насочување на сообраќајот и другите објекти на коловозот ноќе не се доволно осветлени, истите се обележуваат со светла со рефлексни стакла или со рефлектирачки материи со жолта боја.

(4) На правното лице надлежно за одржување на патот кое постапува спротивно на одредбите од ставовите од (1) до (3) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 480 евра во денарска противвредност.

(5) За прекршокот од ставот (4) на овој член глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

Член 210

(1) Ознаките на коловозот се поставуваат на патишта со современ коловоз.

(2) На пат надвор од населено место, со современ коловоз за сообраќај во двете насоки, на кој постојат само две сообраќајни ленти, тие ленти се одвоени со соодветна надолжна линија на коловозот, а на магистрален пат – обележани и со рабни линии.

(3) На правното лице надлежно за одржување на патот кое постапува спротивно на одредбата од ставот (2) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 520 до 1.350 евра во денарска противвредност.

(4) За прекршокот од ставот (3) на овој член, глоба во износ од 330 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

Член 211

(1) На дел од патот пред премин на патот преку железничка пруга во исто ниво, поставени се соодветни сообраќајни знаци.

(2) По исклучок од одредбата на ставот (1) на овој член, не е задолжително поставување на знаците на местото на вкрстување на пешачки патеки со железничка пруга во исто ниво.

(3) На правното лице надлежно за одржување на патот кое постапува спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 520 до 1.350 евра во денарска противвредност.

(4) За прекршокот од ставот (3) на овој член глоба во износ од 330 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

Член 212

(1) На премините на пат преку железничка пруга во исто ниво, покрај сообраќајните знаци од членот 211 став (1) на овој закон, се поставуваат и браници и полубраници, односно уреди за давање знаци со кои се најавува доближување на воз, ако тоа го бара густината на сообраќајот или другите услови на преминот на патот преку железничка пруга во исто ниво.

(2) На правното лице надлежно за одржување на патот кое постапува спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 520 до 1.350 евра во денарска противвредност.

(3) За прекршокот од ставот (2) на овој член глоба во износ од 330 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

Член 215

(1) На премините на пат преку железничка пруга во исто ниво, браниците или полубраниците се обоени наизменично со црвена и бела боја.

(2) Браниците и полубраниците, како и сообраќајните знаци поставени на делот од патот пред преминот на патот преку железничка пруга во исто ниво, имаат рефлексни стакла или се премачкани со рефлектирачки материји со соодветната боја од ставот (1) на овој член.

(3) Браниците и полубраниците се опремени со трепкаво црвено светло.

(4) На правното лице надлежно за одржување на патот кое постапува спротивно на одредбата од ставовите од (1) до (3) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 520 до 1.350 евра во денарска противвредност.

(5) За прекршокот од ставот (4) на овој член глоба во износ од 330 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

Член 216

(1) На преминот на пат преку железничка пруга во исто ниво, на кој при

наидување на воз браниците или полубраниците автоматски се спуштаат, како и на преминот на пат преку железничка пруга во исто ниво на кој со браниците или полубраниците се ракува рачно и тоа од местото од кое тие не се гледаат, се поставува уред за давање светлосни знаци или уред за давање звучни знаци со кои учесниците во сообраќајот се известуваат за спуштањето на браниците или полубраниците.

(2) На правното лице надлежно за одржување на патот кое постапува спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 520 до 1.350 евра во денарска противвредност.

(3) За прекршокот од ставот (2) на овој член глоба во износ од 330 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

Член 217

(1) Делот од патот на кој настанале пречки што не можат веднаш да се отстранат или на кој се изведуваат работи, задолжително треба да се обележи на виден начин на него, со цел да се обезбедат учесниците во сообраќајот.

(2) Обележувањето на делот од патот од ставот (1) на овој член, се врши со поставување на соодветни сообраќајни знаци, а обезбедување на учесниците во сообраќајот – со поставување браници.

(3) Браниците се обоени наизменично со црвена и бела боја, со рефлексни стакла или премачкани со рефлектирачки материји со соодветна боја, а ноќе како и дење во случај на намалена видливост, на нив се поставени трепкави светла со протоколова боја.

(4) На правното лице надлежно за одржување на патот, кое постапува спротивно на одредбите од ставовите (1) и (2) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 520 до 1.350 евра во денарска противвредност.

(5) За прекршоците од ставот (4) на овој член глоба во износ од 330 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

(6) На правното лице надлежно за одржување на патот кое постапува спротивно на одредбата од ставот (3) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 480 евра во денарска противвредност.

(7) За прекршокот од ставот (6) на овој член глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

Член 225

(1) Возачите-учесници во сообраќајна незгода во која е предизвикана мала материјална штета, се должни веднаш да ги отстранат возилата од коловозот, да овозможат непречено одвивање на сообраќајот и да го пополнат и потпишат Европскиот извештај за сообраќајна незгода.

(2) Европскиот извештај за сообраќајна незгода не се пополнува и потпишува во случај на сообраќајна незгода во која има повредени или загинати лица, односно настанала голема материјална штета.

(3) Европскиот извештај за сообраќајна незгода од ставот (1) на овој член го прави достапен за учесниците во сообраќајот Националното биро за осигурување на Република Македонија.

(4) Глоба во износ од 250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на возачот-учесник во сообраќајна незгода кој постапува спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член.

Член 230

(1) Ако возилото заради сообраќајна незгода или неисправност е онепоспособено за натамошно движење на патот, возачот или сопственикот односно носителот на правото на користење на возилото, е должен возилото, товарот, предметите или другиот материјал расфрлен на патот, веднаш да ги отстрани од коловозот.

(2) Ако возачот или сопственикот односно носителот на правото на користење на возилото не е во состојба да постапи согласно одредбата од ставот (1) на овој член, полицискиот службеник на Министерството за внатрешни работи, кој ќе се затекне на местото на незгодата или во случај на неисправност на возилото, ќе побара од правното лице надлежно за одржување на патот на сигурно место да ги отстрани од коловозот возилото, товарот, предметите или другиот растурен материјал.

(3) Правното лице надлежно за одржување на патот е должно на барање на полицискиот службеник итно да ги преземе сите потребни мерки за отстранување и чување на возилото со товарот, предметите или другиот растурен материјал од коловозот и да обезбеди проодност на патот.

(4) Ако правното лице надлежно за одржување на патот не постапи согласно одредбата од ставот (3) на овој член, а поради онеспособеноста на возилото или создадените пречки на коловозот од товарот, предметите или другиот материјал им е оневозможено движењето на другите учесници во сообраќајот, Министерството за внатрешни работи ќе преземе други соодветни

мерки со цел да се овозможи нормално одвивање на сообраќајот.

(5) На правното лице надлежно за одржување на патот, кое постапува спротивно на одредбата од ставот (3) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 520 до 1.350 евра во денарска противвредност.

(6) За прекршокот од ставот (5) на овој член глоба во износ од 330 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице надлежно за одржување на патот.

(7) Глоба во износ од 250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на возачот кој постапува спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член.

Член 231

(1) Со моторно возило во сообраќајот на патот може самостојно да управува само лице кое има важечка возачка дозвола, странска возачка дозвола или меѓународна возачка дозвола, во која е впишана категоријата односно поткатегоријата во која припаѓа моторното возило.

(2) Трактор во сообраќајот на пат, може да управува лице кое има важечка возачка дозвола од категориите „Б“, „Б+Е“, „Ц“, „Ц+Е“, „Д“, „Д+Е“ и „Ф“ или од поткатегориите „Ц1“, „Ц1+Е“, „Д1“ и „Д1+Е“.

(3) Возачот е должен за време на управувањето со моторното возило да ги користи помагалата што се запишани во возачката дозвола.

(4) На правното лице кое ќе нареди или дозволи управување со моторно возило спротивно на одредбите од ставовите (1) и (2) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 520 до 1.350 евра во денарска противвредност.

(5) За прекршокот од ставот (4) на овој член, глоба во износ од 330 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

(6) Глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на возачот кој постапува спротивно на одредбите од ставовите (1) и (2) на овој член.

(7) Глоба во износ од 20 евра во денарска противвредност во мандатна постапка, ќе му се изрече, односно ќе му се регистрираат 10 негативни бода согласно со одредбите на овој закон, на возачот кој постапува спротивно на одредбата од ставот (3) на овој член.

Член 232

(1) Возачот кој во толкава мера е уморен или болен или се наоѓа во таква психичка состојба што е неспособен за сигурно управување со возилото,

како и возачот под дејство на лекови на кои е означено дека не смеат да се употребуваат пред или за време на возењето, не смее да управува со возило во сообраќајот на пат.

(2) На правното лице кое ќе нареди или дозволи управување со возило спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 520 до 1.350 евра во денарска противвредност.

(3) За прекршокот од ставот (2) на овој член глоба во износ од 330 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

(4) Глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност, ќе му се изрече на возачот кој постапува спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член. Покрај утврдениот износ на глоба, на возачот ќе му се изрече и прекршочна санкција забрана за управување на моторно возило од три до 12 месеца, под услови и начин утврдени со закон.

Член 232

(1) Возачот кој во толкава мера е уморен или болен или се наоѓа во таква психичка состојба што е неспособен за сигурно управување со возилото, како и возачот под дејство на лекови на кои е означено дека не смеат да се употребуваат пред или за време на возењето, не смее да управува со возило во сообраќајот на пат.

(2) На правното лице кое ќе нареди или дозволи управување со возило спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 520 до 1.350 евра во денарска противвредност.

(3) За прекршокот од ставот (2) на овој член глоба во износ од 330 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

(4) Глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност, ќе му се изрече на возачот кој постапува спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член. Покрај утврдениот износ на глоба, на возачот ќе му се изрече и прекршочна санкција забрана за управување на моторно возило од три до 12 месеца, под услови и начин утврдени со закон.

Член 232

(1) Возачот кој во толкава мера е уморен или болен или се наоѓа во таква психичка состојба што е неспособен за сигурно управување со возилото, како и возачот под дејство на лекови на кои е означено дека не смеат да се употребуваат пред или за време на возењето, не смее да управува со возило

во сообраќајот на пат.

(2) На правното лице кое ќе нареди или дозволи управување со возило спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 520 до 1.350 евра во денарска противвредност.

(3) За прекршокот од ставот (2) на овој член глоба во износ од 330 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

(4) Глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност, ќе му се изрече на возачот кој постапува спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член. Покрај утврдениот износ на глоба, на возачот ќе му се изрече и прекршочна санкција забрана за управување на моторно возило од три до 12 месеца, под услови и начин утврдени со закон.

Член 233

(1) Возачот не смее да управува со возило во сообраќајот на патот, ниту да започне да управува со возило ако е под дејство на опојни дроги или психотропни супстанции.

(2) Ќе се смета дека лицето е под дејство на опојни дроги или психотропни супстанции, доколку со анализа на крвта или на крвта и урината или со друг метод за мерење ќе се утврди присуството на овие средства во неговиот организам.

(3) На правното лице кое ќе нареди или дозволи управување со возило спротивно на одредбите од ставот (1) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 520 до 1.350 евра во денарска противвредност.

(4) За прекршокот од ставот (3) на овој член глоба во износ од 330 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

(5) Глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на возачот кој постапува спротивно на одредбите од ставот (1) на овој член. Покрај утврдениот износ на глоба, на возачот ќе му се изрече и прекршочна санкција забрана за управување на моторно возило од три до 12 месеца, под услови и начин утврдени со закон.

Член 234

(1) Возачот не смее да управува со возило во сообраќајот на патот, ниту да започне да управува со возило ако е под дејство на алкохол.

(2) Ќе се смета дека е под дејство на алкохол лицето за кое со анализа на крвта или на крвта и урината или со друг метод за мерење на количеството на алкохол во организмот, ќе се утврди дека содржината на алкохолот во крвта изнесува повеќе од 0,50 г/кг или ако присуството на алкохол во организмот е утврдено со соодветни средства или со апарати за мерење на алкохолизираноста (алкометар и друго), што одговара на количества поголеми од 0,50 г/кг или кај кое без оглед на содржината на алкохол во крвта, со стручен преглед ќе се утврди дека покажува знаци на алкохолна растроеност.

(3) Не смее да управува со возило, да започне управување со возило ниту да спроведува практичен дел на испит, ако во организмот има алкохол или ако покажува знаци на алкохолна растроеност:

- возач-почетник согласно одредбите на овој закон;
- возачот на моторно возило од категориите „Б+Е“, „Ц“, „Ц+Е“ и „Д“ и „Д+Е“ или од поткатегиите „Ц1“, „Ц1+Е“, „Д1“ и „Д1+Е“ – додека управува со возило од таа категорија;
- возачот на возило со кое се врши јавен превоз – додека со тоа возило врши јавен превоз;
- возачот на возило на кого управувањето со возило му е основно занимање – додека управува со возилото вршејќи ги работите од ова занимање;
- возачот инструктор и кандидатот за возач – за време на оспособување во практичното управување со возило и
- претседателот и членовите на испитната комисија – додека спроведуваат практичен дел на возачкиот испит.

(4) На правното лице кое ќе нареди или дозволи управување со возило, спротивно на одредбите од ставовите (1) и (3) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 520 до 1.350 евра во денарска противвредност.

(5) За прекршокот од ставот (4) на овој член глоба во износ од 330 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

(6) Глоба во износ од 250 евра во денарска противвредност, ќе му се изрече на возачот кој постапува спротивно на одредбите од ставовите (1) и (3) на овој член, кај кој ќе се утврди содржина на алкохол во крвта од 0,51 г/кг. до 0,99 г/кг. Покрај утврдениот износ на глоба, на возачот ќе му се изрече и прекршочна санкција забрана за управување на моторно возило од три до шест месеца, под услови и начин утврдени со закон.

(7) Глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност, ќе му се изрече на возачот кој постапува спротивно на одредбите од ставовите (1) и (3) на овој член, кај кој ќе се утврди содржина на алкохол во крвта од 0,99 г/кг. до 1,49 г/кг. Покрај утврдениот износ на глоба, на возачот ќе му се изрече и прекршочна санкција забрана за управување на моторно возило од шест до девет месеца, под услови и начин утврдени со закон.

(8) Глоба во износ од 350 евра во денарска противвредност, ќе му се изрече на возачот кој постапува спротивно на одредбите од ставовите (1) и (3) на овој член, кај кој ќе се утврди содржина на алкохол во крвта од 1,50 г/кг. до 1,99 г/кг. Покрај утврдениот износ на глоба, на возачот ќе му се изрече и прекршочна санкција забрана за управување на моторно возило од девет до 12 месеца, под услови и начин утврдени со закон.

(9) Глоба во износ од 400 евра во денарска противвредност, ќе му се изрече на возачот кој постапува спротивно на одредбите од ставовите (1) и (3) на овој член, кај кој ќе се утврди содржина на алкохол во крвта од 2,00 г/кг. и повеќе. Покрај утврдениот износ на глоба, на возачот ќе му се изрече и прекршочна санкција забрана за управување на моторно возило од 12 месеца, под услови и начин утврдени со закон.

Член 237

(1) Со работна машина, мотокултиватор, велосипед со помошен мотор, мопед, лесен трицикл, трицикл, лесен четирицикл и четирицикл, може да управува лице кое ги исполнува следниве услови:

- да наполнило 14 години возраст – за управување со велосипед со помошен мотор и мопед;
- да наполнило 16 години возраст – за управување со работна машина, мотокултиватор, лесен трицикл, трицикл, лесен четирицикл и четирицикл;
- да е здравствено и психофизички способно за управување со работна машина, мотокултиватор, велосипед со мотор, лесен трицикл, трицикл, лесен четирицикл и четирицикл и
- да положило возачки испит за познавање на сообраќајните знаци и правилата на сообраќајот.

(2) Здравствената и психофизичката способност за управување со работна машина, трицикл и четирицикл се докажува со уверение, а за управување со мотокултиватор, велосипед со помошен мотор, мопед, лесен трицикл и лесен четирицикл - со изјава на лицето или негов родител односно старател - ако лицето не наполнило 18 години возраст.

(3) Уверението од ставот (2) на овој член го издава здравствена установа овластена од Министерството за здравство.

Член 242

(1) На пат со моторно возило може да се оспособува за управување и кандидат за возач кој има до шест месеци помалку од годините на возраст, пропишани за издавање возачка дозвола за категоријата на возила во која спаѓа моторното возило на кое се врши оспособувањето.

(2) На правното лице кое постапува спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член, ќе му се изрече глоба во износ од 480 евра во денарска противвредност.

(3) За прекршокот од ставот (2) на овој член глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

(4) Глоба во износ од 45 евра во денарска противвредност во мандатна постапка, согласно одредбите на овој закон ќе му се изрече на возачот-инструктор кој постапува спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член.

Член 244

(1) Оспособувањето на кандидати за возачи е наставен процес кој задолжително се спроведува според Наставен план за обука на кандидати за возачи.

(2) Оспособувањето на кандидати за возачи задолжително се спроведува за секој кандидат за возач.

(3) Наставниот план од ставот (1) на овој член задолжително ги опфаќа следните наставни програми:

- сообраќајни правила и прописи (теоретски дел);
- управување со возило (практичен дел) и
- укажување на прва помош на лица повредени во сообраќајна незгода.

(4) Оспособување на кандидати за возачи согласно наставните програми од ставот (3) алинеи 1 и 2 го спроведуваат авто-школи.

(5) Оспособување на кандидати за возачи согласно наставната програма од ставот (3) алинеја 3 го спроведува правно лице овластено од Министерството за здравство (Црвен крст на Република Македонија и слично), за што издава потврда за оспособеност за укажување на прва помош.

(6) Наставната програма од ставот (3) алинеја 1 на овој член, авто-школата ја спроведува организирано од страна на стручни предавачи по пат на предавања, презентации и слично.

(7) На авто-школата која постапува спротивно на одредбите од ставовите од (1) до (3) на овој член ќе и се изрече глоба во износ од 550 до 2.350 евра во денарска противвредност.

(8) За прекршокот од ставот (7) на овој член глоба во износ од 470 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во авто-школата.

Член 248

(1) Стручен раководител од членот 247 став (1) алинеја 1 на овој закон може да биде лице, кое:

- има завршено високо образование;
- има работно искуство од најмалку три години на работи поврзани со образование односно оспособување на кандидати за возачи и
- поседува важечка дозвола за инструктор, за оние категории возила за кои во авто-школата се оспособуваат кандидати за возачи.

(2) Предавач од членот 247 став (1) алинеја 1 на овој закон, може да биде лице кое:

- има завршено високо образование (Технички факултет, Полициска академија, Правен или Педагошки факултет);
- има работно искуство од најмалку три години на работи поврзани со образование односно оспособување на кандидати за возачи и
- поседува важечка возачка дозвола од „Б“ категорија.

(3) Возач-инструктор од членот 247 став (1) алинеја 2, може да биде лице кое има завршено специјалистичко образование за занимањето возач-инструктор согласно посебна програма, кое има дозвола за возач-инструктор за одредена категорија на возила и лиценца за оспособување на кандидати за возачи од Министерството за внатрешни работи, на начин и постапка утврдени со овој закон.

(4) Предавач по наставната програма од членот 244 став (3) алинеја 3 на овој закон, може да биде доктор по медицина оспособен за изведување на настава од таа наставна програма, според програма утврдена од министерот за здравство.

Член 252

(1) Оспособување на кандидатот за возач на моторно возило или трактор, се врши на уреден простор што за таа цел ќе го одобри Министерството за внатрешни работи, во согласност со Министерството за транспорт и врски.

(2) На авто-школата која постапува спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член, ќе и се изрече глоба во износ од 480 евра во денарска противвредност.

(3) За прекршокот од ставот (2) на овој член, глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност, ќе му се изрече и на одговорното лице во авто-школата.

(4) Глоба во износ од 45 евра во денарска противвредност во мандатна постапка, согласно одредбите на овој закон, ќе му се изрече на возачот-инструктор кој постапува спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член.

Член 253

(1) Возилата од членот 247 став 1 алинеја (7) на овој закон, задолжително треба да бидат:

- регистрирани во Република Македонија;
- опремени со двојни команди, освен возилата од категориите „А“ „Д“ „Ф“ „Г“ и „М“, возилата од поткатегиите „А1“ и „Д1“ и возилата за лицата со посебни потреби, како и со две возачки огледала поставени на двете надворешни страни на предниот дел на возилото.

(2) Оспособување на лице со посебни потреби, може да се врши на негово возило кое е приспособено на неговите потреби и кое ќе биде означено со посебни таблички со буквата „L“.

(3) На авто-школата која постапува спротивно на одредбите од ставовите (1) и (2) на овој член ќе и се изрече глоба во износ од 480 евра во денарска противвредност.

(4) За прекршокот од ставот (3) на овој член глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во авто-школата.

(5) Глоба во износ од 45 евра во денарска противвредност во мандатна постапка согласно одредбите на овој закон ќе му се изрече на возачот-инструктор кој постапува спротивно на одредбите од ставовите (1) и (2) на овој член.

Член 255

(1) Авто-школата се придржува кон наставниот план и уредно ги води пропишаните евиденции за оспособување на кандидати за возачи.

(2) На секој кандидат за возач авто-школата му издава потврда за оспособеност на кандидат за возач на моторно возило.

(3) Авто-школата е должна да овозможи постојан увид и надзор над користењето на возилата со кои се врши оспособување на кандидати за возачи и на посебните табели со кои се означува возилото со кое се врши оспособување на кандидат за возач.

(4) На авто-школата која постапува спротивно на одредбите од ставовите (1) и (3) на овој член ќе и се изрече глоба во износ од 480 евра во денарска противвредност.

(5) За прекршокот од ставот (4) на овој член глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во авто-школата.

Член 257

(1) Возачот – инструктор во авто-школата, не смее непрекинато повеќе од два часа да врши оспособување за практично управување со возило, а вкупно со прекините за одмор најдолго девет часа во текот на 24 часа.

(2) Како непрекинато оспособување од ставот (1) на овој член, се смета времето во кое возачот-инструктор немал прекин од најмалку 45 минути.

(3) Возачот-инструктор кога оспособува кандидат за возач на пат, должен е со себе да ја носи возачката дозвола, лиценцата, дозволата за возач-инструктор, како и потврдата дека кандидатот за возач се оспособува во таа авто-школа и потврдата согласно членот 251 став (4) на овој закон и должен е истите да ги покаже на барање на униформиран полициски службеник.

(4) Оспособување на кандидат за возач на трактор, може да врши возач-инструктор од најмалку „Б“ категорија.

(5) На авто-школата која постапува спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член ќе и се изрече глоба во износ од 520 до 1.350 евра во денарска противвредност.

(6) За прекршокот од ставот 5 на овој член, глоба во износ од 330 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во авто-школата.

(7) На авто-школата која постапува спротивно на одредбата од ставот (4) на овој член ќе и се изрече глоба во износ од 480 евра во денарска противвредност.

(8) За прекршокот од ставот (7) на овој член глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во авто-школата.

(9) Глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на возачот-инструктор кој постапува спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член.

(10) Глоба во износ од 45 евра во денарска противвредност во мандатна постапка, согласно со одредбите на овој закон, ќе му се изрече на возачот-инструктор кој постапува спротивно на одредбите од ставовите (3) и (4) на овој член.

(11) Глоба во износ од 45 евра во денарска противвредност во мандатна постапка, согласно со одредбите на овој закон, ќе му се изрече на возачот-инструктор кој постапува спротивно на одредбата од ставот (4) на овој член.

Член 259

(1) Министерот за внатрешни работи може да забрани оспособување на кандидати за возачи на определен пат, трајно или за одредено време, ако тоа го налагаат причините на безбедноста на сообраќајот.

(2) Министерот за внатрешни работи може да забрани користење на определен уреден простор за почетно оспособување на кандидатите за возачи за определено време, ако истиот повеќе не ги исполнува соодветните сообраќајно-технички елементи.

(3) На правното лице кое ќе нареди или дозволи оспособување на кандидати, спротивно на одредбите од ставовите (1) и (2) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 480 евра во денарска противвредност.

(4) За прекршокот од ставот (3) на овој член глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

(5) Глоба во износ од 45 евра во денарска противвредност во мандатна постапка, согласно одредбите на овој закон ќе му се изрече на возачот-инструктор кој постапува спротивно на одредбите од ставовите (1) и (2) на овој член.

Член 270

(1) Возачкиот испит претставува една целина и се состои од полагање на два дела од испитот и тоа: сообраќајни правила и прописи (теоретски дел) и управување со моторни возила (практичен дел).

(2) Теоретскиот дел од возачкиот испит од ставот (1) на овој член, се полага писмено, на два начина: рачно или електронски на претходно изготвен тест од Министерството за внатрешни работи во согласност со Министерството за образование и наука.

(3) Тестот од ставот (2) на овој член, е изработен на македонски јазик и неговото кирилско писмо, а за овластените испитни центри, кои се лоцирани во единиците на локална самоуправа во кои најмалку 20% од граѓаните зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик и на тој службен јазик и писмо.

Член 300

(1) На возачот кому му е издадена возачка дозвола на Република Македонија за управување со моторно возило, по негово барање може да му се издаде и меѓународна возачка дозвола.

(2) Меѓународната возачка дозвола од ставот (1) на овој член се издава со рок на важност од три години од денот на нејзиното издавање односно со рок на важност до денот на важење на возачката дозвола, доколку истекот на нејзината важност е помалку од три години.

(3) Меѓународните возачки дозволи ги издава правно лице овластено од Министерството за внатрешни работи.

(4) Меѓународна возачка дозвола не може да му се издаде на возач на кого му е изречена казна односно прекршочна санкција забрана за управување со моторно возило, за периодот додека трае забраната.

(5) Меѓународната возачка дозвола издадена во Република Македонија, не може да се користи за управување со моторни возила на територијата на Република Македонија.

(6) На правното лице кое постапува спротивно на одредбата од ставот (4) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 480 евра во денарска противвредност.

(7) За прекршокот од ставот (6) на овој член глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност, ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

Член 301

(1) За издадените меѓународни возачки дозволи од членот 300 на овој закон овластеното правно лице за нивно издавање е должно да води регистар.

(2) Регистарот од ставот (1) на овој член ги содржи податоците од возачката дозвола и адресата на живеалиштето на возачот.

(3) Надзор над издавањето на меѓународни возачки дозволи и над водењето на регистарот од ставот (1) на овој член врши Министерството за внатрешни работи според седиштето на правното лице кое го води регистарот на издадените меѓународни возачки дозволи.

(4) На правното лице кое постапува спротивно на одредбите од ставовите (1) и (2) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 480 евра во денарска противвредност.

(5) За прекршокот од ставот (4) на овој член глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

Член 302

(1) Кога управува со моторно возило, возачот е должен кај себе да има соодветна важечка возачка дозвола и истата е должен да ја покаже на барање на униформиран полициски службеник.

(2) Сопственикот односно носителот на правото на користење на возило, не смее да го даде возилото на управување на лицето од членовите 232, 233 и 234 на овој закон, ниту на лицето кое нема право да управува со моторно возило, односно на лицето кое нема право да управува со категоријата моторни возила во која спаѓа тоа возило.

(3) Сопственикот односно носителот на правото на користење на возило, е должен на барање на униформиран полициски службеник, да даде податоци за идентитетот на лицето на кое му го дал возилото на управување.

(4) Сопственикот, односно носителот на правото на користење на возилото, може да го даде возилото на управување на лице државјанин на Република Македонија да го изнесе надвор од границите на Република Македонија, само врз основа на одобрение издадено од сопственикот, односно носителот на правото на користење на возилото, преку овластено правно лице за вршење на технички преглед..

(5) Одредбите од ставот (4) на овој член, не се однесуваат за правните лица чија основна дејност е „меѓународен превоз на патници и стока“, односно

истите задолжително треба да поседуваат патен налог и полномошно заверено од одговорното лице во правното лице.

(6) За издаденото одобрение од став (4) на овој член, овластеното правно лице од ставот 4 на овој член, води евиденција.

(7) Евиденцијата од ставот (6) на овој закон, содржи податоци за лицето на кое му е дозволено управување со возилото надвор од границите на Република Македонија, како и податоци што се содржани во сообраќајната дозвола на возилото на сопственикот на возилото.

(8) На правното лице кое постапува спротивно на одредбата од ставот (2) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 520 до 1.350 евра во денарска противвредност.

(9) За прекршокот од ставот (8) на овој член глоба во износ од 330 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

(10) Глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на сопственикот односно носителот на правото на користење на возилото, кој постапува спротивно на одредбата од ставот (2) на овој член.

(11) Глоба во износ од 20 евра во денарска противвредност во мандатна постапка, согласно одредбите на овој закон ќе му се изрече на сопственикот односно носителот на правото на користење на возилото, кој постапува спротивно на одредбата од ставот (3) на овој член.

(12) Глоба во износ од 20 евра во денарска противвредност во мандатна постапка ќе му се изрече, односно ќе му се регистрираат 10 негативни бода согласно со одредбите на овој закон, на возачот кој постапува спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член.

Член 303

(1) Кандидатите за возачи на моторни возила се должни пред почетокот на практичниот дел од обуката да се подложат на здравствен преглед.

(2) На здравствениот преглед од ставот (1) на овој член се утврдува дали кандидатот за возач или возачот ја има потребната здравствена и психофизичка способност за управување со моторни возила.

(3) Здравствениот преглед од ставот (1) на овој член го врши здравствена установа.

(4) За извршениот здравствен преглед, здравствената установа од ставот (3) на овој член, издава уверение за здравствена и психофизичка способност за управување со моторни возила.

(5) Возачите на моторни возила се должни да се подложат и на контролни здравствени прегледи.

(6) На авто-школата која ќе нареди или дозволи обука на кандидати за возачи спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член ќе и се изрече глоба во износ од 480 евра во денарска противвредност.

(7) За прекршокот од ставот (6) на овој член глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во авто-школата.

(8) Глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на возачот кој постапува спротивно на одредбата од ставот (5) на овој член.

Член 304

(1) Здравствената установа од членот 303 став (3) на овој закон задолжително треба да ги исполнува пропишаните критериуми во однос на кадарот и опремата за вршење на прегледите за здравствена и психофизичка способност на кандидатите за возачи и возачи на моторно возило.

(2) Исполнувањето на критериумите од ставот (1) на овој член го утврдува Министерството за здравство.

(3) Здравствената установа од членот 303 став (3) на овој закон води евиденција за извршените прегледи и за издадените уверенија за здравствена и психофизичка способност за управување со моторно возило.

(4) На правното лице кое постапува спротивно на одредбите од ставовите (1) и (3) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 520 до 1.350 евра во денарска противвредност.

(5) За прекршокот од ставот (4) на овој член глоба во износ од 330 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

Член 311

(1) Правните и физичките лица што вработуваат возачи, не смеат да дозволат со нивните моторни возила да управува возач кој не се подложил на контролниот здравствен преглед на кој бил упатен согласно членот 308 на овој закон.

(2) На правното лице кое постапува спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 520 до 1.350 евра во денарска противвредност.

(3) За прекршокот од ставот (2) на овој член глоба во износ од 330 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

(4) Глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичкото лице кое постапува спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член.

Член 315

(1) Моторните возила со кои се врши јавен превоз на патници и стока во меѓународниот патен сообраќај и моторните возила со кои се врши јавен превоз на патници и стока во внатрешниот патен сообраќај, задолжително треба да бидат опремени со исправен, испитан и баждарен вграден тахограф или контролен уред, кој треба да ги исполнува метеоролошките услови за ваков вид уред, со правилно вметнат записен лист во кој се запишуваат податоци за возењето и мирувањето на возилото со кое возачот управувал во последните шест дена, односно од последниот неделен одмор.

(2) Возачот на возилото од ставот (1) на овој член е должен кај себе да има клуч од тахографот или контролниот уред и претходно користени записни листи во кои се содржани податоците од ставот (1) на овој член.

(3) Одредбата од ставот (2) на овој член се однесува и на двојниот екипаж во возилото, кога двајцата возачи се должни да ги имаат претходно користените записни листи од последниот неделен одмор.

(4) Искористените записни листи, односно запишаните податоци од тахографот или контролниот уред од ставот (1) на овој член, сопственикот или носителот на правото на користење на возилото е должен да ги чува во период од две години.

(5) На правното лице кое постапува спротивно на одредбите од ставовите од (1) до (4) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 480 евра во денарска противвредност.

(6) За прекршокот од ставот (5) на овој член глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

(7) Глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на возачот кој постапува спротивно на одредбите од ставовите (2), (3) и (4) на овој член.

Член 317

(1) Кај управувањето на возилата од членот 315 став (1) на овој закон за кои не постои обврска да бидат опремени со тахограф или контролен уред, возачот е должен кај себе да има индивидуална контролна книшка и во неа да ги запишува своите активности и е должен истата да ја покаже на барање на униформираниот полициски службеник или на инспектор за патен сообраќај од Министерството за транспорт и врски.

(2) Сопственикот односно носителот на правото на користење на возилото, е должен да води евиденција за времето на работа, како и за одморите на возачите на возилата од членот 315 став (1) на овој закон, со отчитување на записите од тахографот или контролниот уред, односно од индивидуалната контролна книшка.

(3) На правното лице кое постапува спротивно на одредбите од ставовите (1) и (2) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 480 евра во денарска противвредност.

(4) За прекршокот од ставот (3) на овој член глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

(5) Глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на возачот кој постапува спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член.

Член 369

(1) Кога униформираниот полициски службеник утврди дека е сторен прекршок од членовите: 21 став (7); 22 став (3), 23 ставови (3) и (4); 24 став (3); 25 став 5; 25-а став 2; 26 ставови (3), (4) и (5); 30 став (2); 31 став 5; 32 став (2); 34 став (3); 35 ставови (4) и (5); 36 ставови (3) и (4); 37 ставови (4) и (5); 38 ставови (6), (7), (9) и (10); 40 став (7); 41 став (3); 43 став (4); 44 став (6); 45 ставови (3) и (4); 46 став (2); 47 став (2); 48 став (5); 49 став (4); 50 став (6); 53 став (3); 54 ставови (4), (5) и (6); 55 став (4); 56 став (2); 61 ставови (4) и (5); 62 став (4); 63 став (6); 64 став (4); 65 став (4); 66 ставови (2) и (5); 67 став (4); 68 став (2); 69 став (2); 70 став (2); 71 став (2); 72 став (2); 73 став (2); 74 ставови (3) и (4); 76 став (3); 77 став (4); 78 став (2); 79 став (6); 80 став (2); 81 став (4); 82 став (4); 83 став (2); 84 став (3); 85 став (6); 87 став (3); 88 став (3); 89 став (3); 90 став (4); 91 став (4); 92 став (2); 93 став (3); 95 став (7); 96 став (2); 97 ставови (4) и (5); 98 ставови (2) и (3); 99 став (3); 100 став (2); 101 став (2); 102 став (2); 103 став (6); 104 став (3); 105 став (3); 106 став (2); 107 став (2); 108

став (3); 109 став (2); 110 став (2); 111 ставови (4) и (5); 112 став (2); 113 ставови (3) и (4); 114 став (2); 115 став (3); 116 став (3); 117 ставови (3) и (4); 118 став (2); 119 став (4); 120 став (3); 121 став (2); 123 ставови (4) и (5); 124 став (4); 125 ставови (3) и (4); 126 став (2); 128 став (2); 129 став (3); 132 став (3); 133 став (5); 134 ставови (4) и (5); 135 ставови (4) и (5); 136 став (4); 137 став (5); 138 став (2); 139 став (3); 140 став (2); 142 став (2); 143 став (8); 144 став (8); 146 став 3; 147 став (6); 150 став (7); 154 став (2); 169 став 5; 170 став (2); 171 став (2); 172 став (6); 174 ставови (3) и (4); 175 став (7); 176 став (4); 178 став (2); 179 ставови (6) и (7); 182 став (4); 185 ставови (8) и (9); 188 ставови (2) и (3); 190 став (3); 191 став (2); 192 ставови (3) и (4); 193 став (2); 194 став (6); 231 став (7); 241 став (3); 242 став (4); 243 став (3); 252 став (4); 253 став (5); 254 став (2); 257 ставови (10) и (11); 259 став (5); 290 став 5; 294 став (2); 295 став 3; 302 ставови (11) и (12); 404 став (4) и 408 став (7) на овој закон, на сторителот ќе му предложи да го плати предвидениот износ на глобата или да му се регистрираат негативните бодови утврдени за сторениот прекршок.

(2) Униформираниот полициски службеник пополнува покана за наплата на глоба и записник за сторен сообраќаен прекршок и регистрирање на негативни бодови при што вторите примероци му ги врачува на сторителот на прекршокот.

(3) Ако сторителот на прекршокот ја плати предвидената глоба во рок од осум дена од денот на врачувањето на поканата за наплата на глоба, должен е веднаш со поканата за наплата на глоба да приложи банкарска или поштенска уплатница за извршена уплата на соодветна уплатна сметка во рамките на Трезорската сметка, во полициска станица или полициско одделение за безбедност на патен сообраќај според местото на живеење.

(4) Ако сторителот на прекршокот е согласен да му бидат регистрирани негативни бодови е должен во рок од 30 дена од истекот на законски предвидениот рок за плаќање на глобата, да ја донесе возачката книшка во полициска станица односно полициско одделение за безбедност на патен сообраќај според местото на живеење, заради регистрирање на негативните бодови.

(5) Униформираниот полициски службеник поканата за наплата на глоба и записникот за сторен сообраќаен прекршок и регистрирање на негативни бодови, ги предава на одговорното лице во полициската станица односно полициското одделение за безбедност на патен сообраќај задолжено за водење картотека и евиденции за негативни бодови.

(6) Ако сторителот на прекршокот не ја плати доброволно предвидената глоба во законски предвидениот рок, односно ако во рок од наредните 30 дена не ја донесе возачката книшка за регистрирање на негативните бодови, униформираниот полициски службеник ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка пред Комисија за одлучување по прекршоци формирана во Министерството за внатрешни работи.

(7) Во прекршочната постапка може да се изрече глоба зголемена најмалку за една половина од глобата што е предвидена за прекршоците од ставот (1) на овој член, до трикратниот износ на пропишана санкција, но не поголем од општиот максимум на глобата пропишана согласно со закон.

(8) За прекршоците чиј сторител не е возач во сообраќајот, односно за кои не е предвидено регистрирање на негативни бодови согласно со одредбите на овој закон, во случај кога сторителот на прекршокот нема да го плати предвидениот износ на глоба согласно со ставот (1) на овој член, униформираниот полициски службеник ќе поднесе барање за поведување прекршочна постапка пред комисијата од ставот (4) на овој член.

Член 370

(1) Ако сторителот на прекршоците од членовите: 3 став (3); 6 став (4); 7 ставови (3) и (4); 8 ставови (3) и (4); 11 ставови (4) и (5); 12 ставови (6), (7) и (8); 13 ставови (6) и (7); 14 став (3); 15 став (4); 17 ставови (5), (6) и (7); 18 став (2); 19 став (5); 20 ставови (6), (7) и (8); 21 ставови (6) и (8); 25 став (4); 31 став (5); 33 ставови (5) и (6); 38 ставови (5) и (8); 40 ставови (5) и (6); 42 став (7); 44 став (5); 50 став (5); 51 став (3); 52 став (4); 55 став (3); 57 став (2); 58 став (3); 59 став (2); 66 ставови (3) и (4); 75 став (3); 77 став (3); 79 став (5); 81 став (3); 103 став (5); 127 став (4); 130 став (2); 131 став (2); 132 став (2); 133 став (4); 136 став (3); 137 став (6); 141 став (2); 143 став (7); 144 ставови (7), (9) и (10); 145 став (2); 146 став (3); 147 ставови (5) и (7); 148 ставови (7) и (8); 149 ставови (3) и (4); 150 став (6); 155 став (3); 156 ставови (5) и (6); 157 ставови (4) и (5); 160 став (5); 161 став (5); 165 став (4); 166 став (4); 168 став (4); 169 ставови (4) и (5); 172 ставови (4) и (5); 173 став (2); 175 став (6); 176 став (3); 179 став (5); 180 ставови (8) и (9); 181 ставови (3) и (4); 184 ставови (4) и (5); 185 став (7); 186 ставови (5) и (6); 187 ставови (4) и (5); 194 став (5); 196 став (4); 197 ставови (4) и (5); 198 ставови (3) и (4); 201 став (3); 206 став (3); 208 став (5); 210 став (4); 211 став (4); 212 став (3); 215 став (5); 216 став (3); 217 ставови (5) и (7); 218 став (4); 221 ставови (4) и (5); 222 став (3); 223 став (4); 224 ставови (4) и (5); 225 став (5); 227 став (6); 230 ставови (6) и (7); 231 ставови (5) и (6); 232

ставови (3) и (4); 233 ставови (4) и (5); 234 ставови (5), (6), (7), (8) и (9); 235 став (7); 236 став (3); 238 став (2); 239 став (2); 240 став (5); 242 став (3); 244 став (8); 251 став (7); 252 став (3); 253 став (4); 255 став (5); 256 ставови (4) и (5); 257 ставови (6), (8) и (9); 259 став (4); 291 став (3); 298 став (5); 300 став (7); 301 став (5); 302 ставови (9) и (10); 303 ставови (7) и (8); 304 став (5); 306 став (2); 311 ставови (3) и (4); 313 ставови (8) и (9); 314 ставови (15) и (16); 315 ставови (6) и (7); 316 став (6); 317 ставови (4) и (5); 319 ставови (7) и (8); 380 став (5); 383 став (4); 384 став (5); 386 ставови (3) и (4); 389 ставови (3) и (4); 390 ставови (5) и (6); 392 став (4); 394 став (2) и 395 став (3) на овој закон, го признае сторениот прекршок согласно одредбите на овој закон или ако униформираниот полициски службеник го утврди лично или со употреба на соодветни технички средства и направи пропишани согласно закон, ќе му издаде на сторителот платен налог заради наплата на глобата предвидена за прекршокот.

(2) Платниот налог од ставот (1) на овој член содржи: лично име, единствен матичен број и адреса на живеење на сторителот на прекршокот; а ако се работи за странец и број на патната исправа и назив на државата чиј државанин е; податоци за вработување на сторителот, односно назив, седиште и даночен број на правното лице; место и време на сторување на прекршокот; правна квалификација на прекршокот, износ на предвидената глоба; број на сметката за плаќање на глобата и правна поука.

(3) Со потписот на платниот налог од ставот (1) на овој член сторителот на прекршоците од ставот (1) на овој член се смета дека се согласува да ја плати предвидената глоба.

(4) Сторителот на прекршоците од ставот (1) на овој член е должен да ја плати глобата во рок од осум дена од денот на приемот на платниот налог, на соодветна уплатна сметка во рамки на Трезорската сметка означена во платниот налог. Сторителот кој ќе ја плати глобата во тој рок, ќе плати само половина од изречената глоба за сторениот прекршок.

(5) Ако сторителот на прекршоците од ставот (1) на овој член не ја плати глобата во рокот определен во ставот (4) на овој закон, униформираниот полициски службеник ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка до надлежниот суд.

Член 374

Кога униформираниот полициски службеник ќе утврди дека е сторен прекршок од членовите: 7 став (2); 8 став (2); 11 став (3); 12 став (5); 13 став (5);

14 став (2); 15 став (3); 17 став (4); 20 став (5), 40 став (4); 50 став (4); 77 став (2); 79 став (4); 81 став (2); 103 став (4); 144 став (6); 147 став (4); 148 став (6); 149 став (2); 150 став (5); 156 став (4); 157 став (3); 160 став (4); 161 став (4); 165 став (3); 166 став (3); 168 став (3); 169 став (3); 172 став (3); 175 став (5); 176 став (2); 179 став (4); 180 став (7); 181 став (2); 184 став (3); 185 став (6); 186 став (4); 187 став (3); 194 став (4); 196 став (3); 197 став (3); 198 став (2); 201 став (2); 208 став (4); 210 став (3); 211 став (3); 212 став (2); 215 став (4); 216 став (2); 217 ставови (4) и (6); 223 став (3); 230 став (5); 231 став (4); 232 став (2); 233 став (3); 234 став (4); 242 став (2); 244 став (7); 251 став (6); 252 став (2); 253 став (3); 255 став (4); 256 став (3); 257 ставови (5) и (7); 259 став (3); 300 став (6); 301 став (4); 302 став (8); 303 став (6); 304 став (4); 311 став (2); 313 став (7); 314 став (14); 315 став (5); 317 став (3); 383 став (3); 384 став (4); 386 став (2); 389 став (2) и 390 став (4) на овој закон, ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка до надлежниот суд.

Член 386

(1) Возачот на кого му е запишана прекршочна санкција - забрана за управување со моторно возило во возачката дозвола согласно со членот 376 на овој закон, возачот на кого му е одземена возачката дозвола согласно членот 384 ставови (1) и (3) на овој закон, возачот на кого му е одземена возачката дозвола привремено на самото место согласно членот 385 на овој закон, не смее во сообраќајот на пат да управува со моторно возило за време на траењето на забраната односно за времето за кое возачката дозвола му е одземена.

(2) На правното лице кое постапува спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член, ќе му се изрече глоба во износ од 520 до 1.350 евра во денарска противвредност.

(3) За прекршокот од ставот (2) на овој член, глоба во износ од 330 евра во денарска противвредност, ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.

(4) Глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност, ќе му се изрече на возачот кој постапува спротивно на одредбата од ставот (1) на овој член. Покрај утврдениот износ на глоба, на возачот ќе му се изрече и прекршочна санкција забрана за управување на моторно возило од три до 12 месеца, под услови и начин утврдени со закон.

Член 416

За остварување на задачите од членот 413 на овој закон, Републичкиот совет донесува годишна програма која ќе се финансира:

- во висина од 3% од надоместокот што се наплатува за технички преглед при регистрација на возилоа;
- во висина од 2% од средствата што се наплатуваат за регистрација на моторни и приклучни возила, и тоа од:
 - а) надоместокот за употреба на јавните патишта (патна такса) и
 - б) надоместокот за осигурување од одговорност за штети предизвикани од трети лица.

Член 424

Се овластува министерот за здравство во согласност со министерот за внатрешни работи, да донесе поблиски прописи за:

- здравствените критериуми што задолжително треба да ги исполнуваат кандидатите за возачи на моторни возила;
- содржините на програмата за обука за постапување во случај на сообраќајна незгода за кандидатите за возач;
- начинот на вршење на здравствениот преглед на возачите на моторни возила, критериумите во однос на кадарот и опремата за вршење на здравствените прегледи, како и за начинот и постапката за издавање на уверение за здравствена и психофизичка способност за управување со моторно возило.